LAHOLMS TIDNING

N:R 203. ÅRG. 18. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm — LÖRDAGEN DEN 3 SEPTEMBER 1949. — Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson — Lösnummer 12 öre.

Livsmedelskatastrof om 50 år om folken förökas som nu

NEW YORK (TT:s korr.)

Katastrofal brist på livsmedel och skogsprodukter hotar världen om femtio till hundra år om folkmängden ökar i nuvarande takt. Detta resultat har man kommit till under FN-konferensen om världens tillgångar, som hållits i Lake Success sedan den 17 augusti och avslutas på tisdag.

Det skrämmande perspektivet framhävdes redan vid ett av de tidigare plenarsammanträdena av den svenska sexmannadelegationens ledare professor Edy Velander, som då presiderade över 700 vetenskapsmän från 55 länder, vilka framlagt en systematisk redogörelse för bristerna i jordens försörjning.

Prof. Velander förklarar för TT:s korrespondent, att man hittills har haft uppmärksamheten mest riktad på förtäringen av världens tillgångar av mineraler och fossila bränslen, vilka dock enligt vid konferensen framlagda kalkyler har befunnits vara förhållandevis tillräckliga, medan läget däremot är allvarligt beträffande jordbrukets och skogens produkter. Uppgiften är därför att koncentrera sig på möjligheterna att öka livsmedelsproduktionen och rationalisera skogsbruket.

Vad beträffar skogshanteringen och sätten att till det yttersta tillvarata tillgångarna — sparsamhet är ju en svensk naturnödvändighet, inskjuter professor Velander — har svenska fackmän bidragit med ett tjugotal uppmärksammade avhandlingar. Tyvärr kunde flertalet författare inte personligen delta men någon av de svenska delegaterna föredrog alltid uppsatserna och deltog i diskussionen.

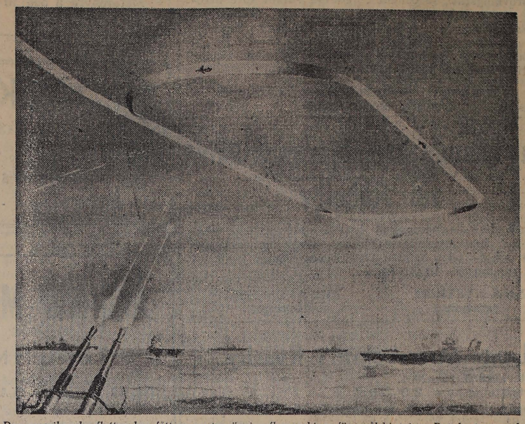
En avhandling av ingenjör Sven Dalhammar skildrade moderna svenska gruvbrytningsmetoder och en annan av ingenjör Carl Fredrik Kastmark beskrev hur Sverige undviker slöseri genom att tillvarata sågspån och bark. Från överdirektör Gösta Nilsson och generaldir. Åke Rusck i vattenfallsstyrelsen kom andra uppskattade inslag. Den sistnämnde redogjorde för den minutiöst genomtänkta vattenförsörjning som tillämpas i Sverige genom samverkan mellan kraftverk, trafikkanaler samt flottnings- och regleringsföretag.

Också kaffet och bensinen släpps fria?

STOCKHOLM (TT).

Vid utarbetandet av den nya importplanen, vilket arbete pågår just nu, utgör en av förutsättningarna att man skall pröva i vad mån de kvarstående konsumtionsransoneringarna kan avskaffas, omtalar direktör Grafström i handelskommissionen för AT. De kvarstående konsumtionsransoneringarna gäller som bekant huvudsakligen kaffet och bensinen. Det huvudsakliga arbetet med förslaget till ny importplan torde vara färdigt i oktober.

MÅLSKJUTNING

Den amerikanska flottan har fått en ny typ övningsflygmaskiner för målskjutning. Det kretsar med ljudets hastighet omkring som mål för luftvärnskanonerna.

Tåg urspårade efter kollision med traktor

YSTAD (TT)

Loket och åtta vagnar i ett tåg i riktning mot Malmö urspårade vid en kollision med en traktor vid 10-tiden på förmiddagen på järnvägslinjen Malmö—Ystad mellan Skurup och Näsbyholm.

Åkeriägaren Börje Persson från Skurup körde upp på banan utan att observera tåget. Kollisionen blev så kraftig att traktorn klövs i tre delar, och dess motor släpades med loket. Tågsättet står ännu vid middagstiden kvar på olycksplatsen. Persson fick skador på benen och i huvudet samt möjligen även inre kontusioner samt fördes omedelbart till Lunds lasarett. Det anses inte att fara för livet föreligger.

Resande Ystad—Malmö måste under tågstoppet färdas över Tomelilla. Hur snart linjen blir klar kan man ännu inte säga.

Tyska äventyrare färgade håret o. antog nytt namn

MALMÖ. (TT)

Två tyska bröder, som kallat sig von Brocken men vars verkliga namn är Knoll, har nu som flyktingar, kommit tillbaka till Sverige trots att de i mitten av juli flytt från Falsterbo, medförande en segelbåt. De var även dömda villkorligt för en annan båtstöld. Enligt meddelande till landsfiskal Ringblom i Vellinge kom de båda äventyrliga bröderna för en tid sedan som flyktingar till Kalmar. De hade nu färgat håret och även på annat sätt ändrat sitt utseende samt uppgav vid ankomsten falska namn. På citadellet i Landskrona, dit de fördes, blev de emellertid igenkända. Förhör med dem skall nu hållas av statspolisen, varefter man avgör hur det skall förfaras med dem.

Polen har klarat upp frågan om de svenska vagnarna

STOCKHOLM (TT).

Vi har efter slutförhandlingar i augusti i år inga ouppklarade affärer längre med Polen i fråga om de mångomtalade svenska järnvägsvagnarna för koltransporter, förklarar generaldirektör Erik Uppmark i SJ. Man möter dock tyvärr alltför ofta en motsatt uppfattning, och jag är därför angelägen om att allmänheten skall få klart för sig att de polska åtagandena i samband med vår vagnutlåning uppfyllts.

— Självklart var det inte möjligt att återfå alla de 1,300 kolvagnarna i oskadat skick. I allt har också mellan 15 och 20 procent av dessa varit inne på verkstad för större eller mindre reparationer. I vårt avtal hade emellertid möjligheterna till skador förutsatts och noggranna bestämmelser om de polska myndigheternas ersättningsskyldigheter hade medtagits. Den ekonomiska avräkningen har nu också verkställts. Tre vagnar har icke återkommit men ersatts till fulla värdet.

En annan vagntransaktion, som det icke sällan visat sig råda oklarhet om, gäller de svenska godsvagnar, som under kriget befann sig i Tyskland. Ursprungligen hade vi omkring 500 vagnar där ute, men detta antal hade vid krigets slut nedgått till 340. Av dessa har 55 återkommit efter hand sedan krigshandlingarna upphörde och antalet svenska godsvagnar, som icke återkommit uppgår därför till 285. Nu är det dock att märka, att detta icke påverkar vår vagnhållning här hemma, då antalet tyska godsvagnar, som för närvarande finns i Sverige är större.

100 avelsminkar blev innebrända

KARLSHAMN (TT).

Vid en eldsvåda, som på fredagskvällen hemsökte Ivar Eks minkfarm vid Prästslätten norr om Karlshamn, dödades hälften eller ungefär 100 av minkarna, vilka bestod av avelsdjur.

Ägaren anslår de döda djurens värde till 20,000 kr. Av de återstående djuren slapp en del ut i markerna kring farmen. Försäkring täcker förlusten. Hur elden uppkommit är icke klarlagt.

Brittisk salva:

Europarådet riskerar att bli till åtlöje!

STRASBURG (TT — Reuter)

Europarådet riskerar att bli till åtlöje bland våra folk genom vissa förslag som framlagts av dess ekonomiska utskott, framhöll den brittiske labourdelegaten Dalton i debatten om utskottsutlåtandet på fredagen. Utlåtandet bör återsändas till utskottet såsom "ovärdigt" Europarådet, sade han.

— Det är rena bluffen och ett dumt och orealistiskt utslag av självförtroende att föreslå att Europarådet skall sända en delegation till Washington, fortsatte Dalton. Det tillkommer regeringar att förhandla med regeringar, men inte personer som samlats här från olika länders parlament. Tanken på att denna församling skulle kunna skicka en delegation för att som en regering förhandla med USA:s mäktiga regering illustrerar det sätt pa vilket utskottsutlåtandet tillkommit — nämligen utan noggrant övervägande och under förvirring.

Dalton påpekade att man i utlåtandet inte tagit hänsyn till sådana saker som full sysselsättning och brittiska dominions.

Inte ett ord har nämnts om den fulla sysselsättningen och det är första gången efter kriget som ett internationellt organ med något anseende ansett att det inte är nödvändigt att garantera våra arbetare fullsysselsättning. Detta är en skriande underlåtenhetssynd, fastslog Dalton.

Daltons salva avfyrades omedelbart efter det utskottets föredragande, den konservative brittiske delegaten Eccles, framlagt utlåtandet inför församlingen. Betänkandet går bl. a. ut på att man skall söka upprätta en enda marknad inom medlemsstaterna, åter göra de europeiska valutorna konvertibla och sända en delegation till USA för att förhandla om tullsänkningar m. m. Eccles framhöll att det kan bli nödvändigt för Europarådets stater att begära att bli fria från förpliktelserna i det internationella handelsfördrag som slöts i Havanna.

Nally, Storbritannien, begärde att inledningen till utskottsbetänkandet skulle ändras så att det av texten även framgick att uppmaningen till Europas folk att spela sin roll vid Europas ekonomiska återuppbyggnad även skall gälla politikerna. Ändringsförslaget antogs.

Skärhamnsskutan bärgades i går, obetydligt skadad

Den vid Södra Kråkan utanför Varberg grundstötta och sjunkna motorseglaren Gundborg av Skärhamn bärgades på fredagseftermiddagen av Röda Bolagets bärgningsångare Karl och infördes i går kväll till Varberg.

Det var som bekant under natten till onsdagen som Gundborg under den rådande kraftiga tjockan rände på ett undervattensgrund i den s. k. Dinahålan. På torsdagseftermiddagen anlände Karl jämte läktaren Raketen till haveristen och påbörjade bärgningsarbetet. Vid 4-tiden i går eftermiddag hade man fått båten ovan vatten och kunde börja bogseringen till Varberg, dit man anlände vid sjutiden på kvällen. Bärgningsvädret har hela tiden varit idealiskt, men bärgningen blev dock ganska besvärlig på grund av att bottnen, där båten sjunkit, utgjordes av sand. Enligt vad Röda bolagets ombud i Varberg, skeppsmäklare Artur Jobson, omtalar vid ett samtal med HN, synes haveristen inte ha erhållit några allvarliga skador. De största skadorna har vållats på däck men dessutom är båten läck på ett par ställen. Gundborg kommer nu att provisoriskt tätas i Varberg, där f. ö. också båtens spannmålslast, som var destinerad till Göteborg, kommer att lossas.

"Omsint" familjefader tog sexton kvinnors liv

BADEN-BADEN (AEP).

Dömd för mord på en landsman sitter tysken Rudolf Pleil sedan något år tillbaka inspärrad i Braunschweigs fängelse — han fick bara sex års fängelse för dådet, eftersom rättspsykiatrikern ansåg honom ine vara fullt tillräknelig. Men från att ha gällt för en "vanlig" mördare har Pleil tack vare ytterligare förhör genom två framstående psykiatriker nu kunnat avslöjas som ohygglig massmördare.

Leende som om det gällde redovisning av hjältedåd har brottslingen erkänt ytterligare 17 mord, därav 16 på flickor och kvinnor — som vedergällning för sina bekännelser tog han likaledes leende emot cigarretter, ett paket för varje nytt mord... Och mannen som bara dömts för ett enda mord, framstår nu som ett monster av sällsynt ruskigt slag — ruskigt inte minst därför att han under samma tid, då han bragte flera kvinnor om livet, idkade ett "ömt" familjeliv och uppvaktade sin hustru med många värdefulla presenter samt gav t. ex. deras lilla dotter en vacker docka, utan att förråda att den tidigare befunnit sig i väskan tillhörande ett av hans offer.

Sedan krigsslutet har Pleil med otrolig kallblodighet härjat i många trakter i rysszonen. Vare sig han sökte sitt offer i Sachsen eller Thüringen, i Berlin eller i ingenmansland mellan ryska och brittiska zonerna, vare sig han lärde känna kvinnorna på något tåg eller antastade dem i nähreten av någon bangård, så dödade han dem alltid under identiska omständigheter. Han lockade dem efter en stunds samtal till en liten utflykt i skogen eller vid stranden, låtsades sedan ha ont i foten och haltade, varvid han begagnade ett lämpligt ögonblick för att hämta fram någon knölpåk eller hästsko och drämde till. Regelbundet begick han också nesligt våld mot sina offer. Först efter Pleils bekännelse — om uttömmande eller ej är svårt att säga — har det avskyvärda mordet på en ung flicka, som han på hösten 1945 lärde känna nära Stettiner Bahnhof i Berlin, uppklarats. Det mord för vilket han äntligen blev fast begick han den 14 april 1947 nära Hamburg, den här gången mot en man — och efter det han bytt vistelsezon och begivit sig till brittområdet i Tyskland. Stolt berättar han för psykiatrikerna, att hans första offer ävenledes var manligt, det var en viss Pfannkuch som han slog ihjäl, sedan de tillsammans druckit ur fyra flaskor schnaps. "Schnapsen drack vi på min bröllopsdag", säger mördaren upprymt, och minnet sviker honom inte helt: faktiskt äktade han bara en månad senare hustrun, som nu tillsammans med lilla dottern lever någonstans i Schlesien.

Medan läkarna som förhört honom, polisen och opinionen upprörda och uppskakade tar del av mördarens avslöjanden, är monstret självt till ytterlighet lugn. Pleil har nu att motse en ny process för ytterligare 17 mord, men eftersom han redan tidigare fått vitsordet "mindre tillräknelig", torde sjukdomen rädda honom från galgen.

Paris har övertagit Chicagos roll som bovarnas huvudstad

Mord har blivit ett organiserat yrke.

PARIS. (TT — Reuter.)

Chicago kallades under många år brottets stad, men efter upprensningen bland banditligorna där tycks Paris nu ha övertagit Chicagos föga hedersamma roll, skriver Epoque. Man får det intrycket att mord nu blivit ett organiserat yrke, naturligtvis inte utan sina risker ungefär som en polismans eller en alpförares arbete, men ack, hur mycket bättre betalt. Vilken banktjänsteman, affärsman eller harmlös fotgängare står härnäst i tur att få kroppen genomsållad med kulor? Vad tänker myndigheterna göra för att hindra herrar gangsters från att skjuta först? frågar tidningen.

Bilgummit blir billigare

Priserna på bildäck och slangar torde inom den närmaste tiden gå ned en del, uppger direktör Gösta Österman vid Skandinaviska Gummibolaget i Viskafors. Det torde efter hävandet av ransonering följa en rusning efter personbilsdäck, vilken kan komma att medföra långa leveranstider. Råvarutillgången är emellertid så god att den inhemska industrien kan täcka bilisternas efterfrågan på däck, säger direktör Österman.

Liten dansk pojke drunknade i Malmö

En liten dansk pojke, 4½-årige Flemming, son till sadelmakare Egil Nielsen från Roskilde, drunknade på fredagsförmiddagen i kanalen mitt emot centralstationen i Malmö. Trots att olyckan inträffade redan vid 10-tiden fick ingen veta något förrän fram på eftermiddagen. Gossen hade nämligen tillsammans med en 6-årig svensk kamrat lekt vid kanalkanten, och då under försök att dra åt sig en motorbåt i förtöjningen halkat och fallit i. 6-åringen blev rädd och vågade först efter flera timmar omtala det inträffade för sina föräldrar. Brandkåren fann efter en kort stunds draggning vid 15-tiden den danske gossens döda kropp. — Märkligt nog hade ingen mer än den svenske pojken, trots den livligt trafikerade brons närhet, observerat olyckshändelsen.

Titos popularitet växer även i Tjeckoslovakien

PRAG (TT — Reuter).

Den jugoslaviska ambassaden meddelar att Tjeckoslovakien inte har inbjudit Jugoslavien att delta i höstmässan i Prag. Jugoslavien har det oaktat inbjudit Tjeckoslovakien att delta i Zagrebmässan denna månad. Tjeckoslovakien har emellertid tackat nej.

På inofficiellt håll ger man uttryck åt missräkning över att Jugoslavien inte kommer att delta i mässan, då det tidigare varit en av de största utställarna.

Kontakt med kommunisternas djupa led har givit vid handen att Tito åtnjuter avsevärd sympati. Även om den officiella tjeckoslovakiska pressen fallit in i kören av sovjetiska anklagelser mot den jugoslaviske ledaren synes det inte råda något tvivel om att Tito genom sin fasthet tillvinner sig en hel del beundran.

Vittnesbörden om en begynnande "titoism" har endast formen av viskade kommentarer i regeringsbyggnadernas korridorer, där kommunistpartiets medlemmar synes vara ovanligt väl underrättade om innehållet i de jugoslaviska noterna till Moskva, vilka inte har offentliggjorts här.

Men det finns inte några verkliga bevis för att det tjeckoslovakiska kommunistpartiet, väl organiserat under en mot Moskva lojal ledning, kommer att behöva ta itu med några öppet framträdande avfällingar.

Underjordisk antititorörelse

MOSKVA (TT — Reuter).

Underjordiska antititoorganisationer är redan i verksamhet i fabriker och byar i hela Jugoslavien, sade moskvaradion på fredagen. Dessa organisationer ökas hastigt i antal, meddelade radion och tillade, att de i sin kamp för att återföra Jugoslavien till socialismens och demokratins läger skall få fullt stöd från alla kommunistiska broderpartier.

Järnridån har åter sänkts

KUBURG. (TT — Reuter).

Järnridån, som på torsdagen lyftes under 24 timmar av de ryska zonmyndigheterna i samband med firandet av fredsdagen, har nu åter gått ned. Den ryska gränspolisen meddelade på fredagen, att blott personer med zonpass fick passera gränsen.

Flera tyska flyktingar till Sverige

LANDSKRONA (TT)

Ytterligare tio tyskar har anlänt till Ven. De uppger sig vara politiska flyktingar och har överförts till citadellet i Landskrona.

Kriminalpolitikens problembarn nr 1 häktades av rätten

STOCKHOLM (TT)

Rådhusrätten häktade på fredagen kriminalpolitikens problembarn nr 1", 17-årige Kurt Helmer "Svulle" Hansson, som under permission från Lövstahemmet stal över 9,000 kr i kontanter och smycken för 2,600 kr och en damväska på ett konditori vid Tegnérgatan. Samtidigt häktades kumpanen 20-årige Lars Svante Hultgren, som villkorligt utskrivits från ungdomsfängelset. Av det stulna har endast 4,000 kr kommit till rätta. Enligt egen uppgift hade Hultgren efter stölden fått 3,000 kr av Svulle och därvid haft vetskap om hur de åtkommits. Båda erkände, och Svulle vidhöll sin uppgift att han lämnat en del av pengarna till okända personer för växling. Han hade inget emot häktningsyrkande, medan Hultgren hemställde att bli försatt på fri fot, då hans fru väntade nedkomst inom den närmaste tiden.

20-årig flygelev stal övningsplan o. kraschlandade

Tillgrepp från förra året uppklarat

Den uppseendeväckande flygplansstölden hos Linköpings Flygklubb den 23 september i fjol har nu äntligen klarats upp. Den skyldige är en 20-årig verkstadsarbetare, som mitt i natten stal planet i hangaren och efter ungefär 20 minuter i luften kolliderade med en ledningsstolpe. Mannen hade då endast två flyglektioner bakom sig, men han har sedan fullgjort proven för flygcertifikat. Något sådant hade han emellertid ännu ej erhållit när historien på fredagen rullades upp.

Blodspår i planet röjde att föraren skadats, men trots undersökningar bland flygklubbens medlemmar kunde man inte avslöja brottslingen. Denne kunde nämligen hålla sig undan genom att sjukskriva sig för halsfluss, och när han senare hördes av polisen hade den skada på hakan som han fick vid haveriet läkts så pass att den inte väckte några misstankar. Förutom flygplansstölden har mannen åtal att vänta för en bilstöld, även den hos Linköpings Flygklubb. Mannen har anhållits.

Känd skövdebo död i barnförlamning

SKÖVDE (TT)

Ett dödsfall i barnförlamning inträffade på fredagen i Skövde, då överfuriren vid P 4 Nils Forsberg avled efter endast ett par dagars sjukdom. Forsberg var en av skaraborgska skytteförbundets främsta skyttar. Han var född 1918.

Vädret i dag

Landdistrikt: Svag till måttlig sydostlig vind, i samband med vindkantring, mulet och åskskurar på en del ställen, under dagens lopp åter något uppklarnande, några grader svalare.

Allmänna utsikter lördag—söndag: Opålitligt för regnskurar, delvis med åska, något svalare.

Sjödistrikt: God till frisk sydostlig bris, avtagande och tillfälligt vridande till syd eller sydväst, en del åskskurar, därefter någon siktförbättring.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Redaktör: GUSTAF BERTLANI. Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne. Lösnummer 12 öre.

Telefoner: Redaktionen ..... 300; Redaktör G. Bertlands bostad ..... 199; Expeditionen och annonskontoret .... 299; Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299

Annonspriset: Före text 21 öre pr mm. Textsida.. 23 „ „ „ Särsk. begärd placering å textsida 25 öre pr mm. Annonser till första sidan mottagas icke. Under rubrikerna: Bort-tappat, Önskas hyra och Platssök. 18 öre pr mm. Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 6 kronor. 10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning. För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.

Missprydande hårväxt.

Riktig elektrolysbehandling (obs.! ej diatermi), absolut effektiv, icke smärtsam, efterlämnar inga ärr. Fru Hilma Hjertstrand. Mottagn.: Grand Hôtel, Halmstad, den 5 och 6 sept.

Medlemmar

i Hushållningssällskapet inom Hishults, Växtorps, Karups, (Hasslöv o. Skummeslöv) samt Rännestövs (Ysby) hushållningsgillen kallas till sammanträde i kommunalrummet, Växtorp, torsdagen den 8 sept. kl. 19.30.

Ärende: Kandidatnominering för höstens val av lantbruksombud.

Gillesstyrelserna.

Ahla SLU-avd.

anordnar tävlan i körning, exteriörbedömning av kor och hästar samt hästuppvisning i morgon kl. 13 (precis) hos Anton Gustavsson, Ahla.

56:te Halländska avelsdjursauktionen

med börsförsäljning

äger rum i Visningshallen i Falkenberg tisdagen den 13 september 1949 kl. 13.00 med bedömning av anmälda handjur samma dag kl. 9.00. I auktionskatalogen äro intagna 7 st. SRB-tjurar, 11 st. SLB-tjurar och 18 st. fargaltar.

9:de Halländska ungsto- och fölauktion

med vanlig auktionsförsäljning äger rum i Falkenberg den 13 september 1949 kl. 12.00 med besiktning av anmälda djur samma dag kl. 9.00. Till auktionen äro anmälda 5 st. ungston och 4 st. stoföl.

Rekvirera katalogerna från Husdjursavdelningen, Falkenberg tel. 331.

HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPETS HUSDJURSNÄMND.

Frukträd

För höstleverans erbjudes:

Fr. Blanche	Colorée
Astrakan	Clapps
James Grieve	Williams
Mc. Intosh	Esperens H
Jonathan	D. Filip
Ribston	Moltke
Cox Orange	P. Corneille
Ingrid Marie	Conference
Boskoop	Herz. Elsa
m. fl.	Alex. Lucas

i stam ell. lägstam. Dessutom div. plommon, körsbär och persikor, stam, lägstam och spalje.

W. STUTTERHEIM, Båstad, tel. 67 eller 474.

Anlita alltid

yrkesfotografen till Edra Porträtt och Förstoringar. Framkallar och kopierar.

GÖSTA CARLSSONS Fotoateljé.

Tel. 16 Knäred..

Auktion i Laholm

å villafastighet och lösöre

Genom offentlig auktion, som förrättas å stället, måndagen den 12 sept. kl. 1.30 e. m., låter Fröken Theresie Andersson, Värnen, Laholm, försälja fastigheten Stadsägan nr. 227 i Laholm med därå varande boningshus inneh. 3 rum, kök, tambur och källare, samt försett med värmeledn., vatten o. avlopp, elektr. ljus. En byggnad inneh. 1 rum och kök, jämte 1 vindsrum. Särskild ekonomibyggnad. Fastigheten har ett vackert läge utmed Allévägen med uppväxt trädgård. Blivande köpare torde betala kontant som handpenning 2,000:— kr. Fri prövningsrätt förbehålles. Övriga villkor före utropet.

Samma dag kl. 2 e. m. försäljes inre lösöre bestående av div. möbler, 1 nästan ny symaskin, 1 vävstol av ek, glas och porslin, samt div. husgeråd m. m. mot villkor som tillkännagivas före auktionens början.

Mattssons Fastighetsaffär, Laholm

Tel. 29. JOHN BENGTSSON. Tel. 29.

Tjugonionde avelsdjursauktionen vid Råbelöv

kommer att hållas torsdagen den 15 september å reaktions- och kastningsfria ungtjurar, avelstjur, dräktiga kvigor och 2—1-års kvigor. Utförligare annons införes i denna tidning den 10 september.

NILS NYSTRÖM. Kristianstad. PER SVENSSON, Fjälkinge.

Lantmannaskolan i Ryssby.

Vinterkurs 1/11—20/4.
Fortsättningskurs 2/5—20/9.

Begär prospekt från Lantmannaskolan, Markaryd. Tel. 61.

Lanthushållskolan i Markaryd.

Vinterkurs 1/11—20/4. Sommarkurs 2/5—10/10. Fri undervisning och stipendier upp till 90 kr. per månad. Begär prospekt. Tel. 29.

Varför blommar det på Färegården i Mellbystrand?

Jo, därför att blommor och andra växter här får just den fuktighet de behöver tack vare FÄRE VATTENRINGPUMPAR. Och därför brukar folk, som går förbi, också stanna för att betrakta denna trädgårdsanläggning.

FÄRE Vattenringpumpar — En kvalitetsprodukt

för villor, trädgårdar, lantgårdar m. m.

Kravet på kvalitet är i dag högre än någonsin. — Skall en pump hålla under längre tid är det nödvändigt att de vitala delarna är tillverkade av sådant material, att de kan motstå även hårda påfrestningar. Färepumparna är utrustade med: AXEL AV ROSTFRITT STÅL — PRESSGJUTNA HJUL ÖVERDIMENSIONERADE LAGER

Dessutom kontrollprovas varje pump under minst 3 timmars kontinuerlig drift innan de lämnar fabriken.

10 miljoner liter vatten.

Ett intressant långtidsprov har under kontroll gjorts med ett FÄRE pumpaggregat. Detta pumpaggregat, som består av en FÄRE vattenringpump typ 2 C och en FÄRE elektrisk motor typ MF4-4 1 hk., har varit i oavbruten drift sedan den 13 dec. 1948 till den 2 maj 1949 och har under denna tid uppfordrat 10.572,000 liter vatten vid ett mottryck av 25 meter. Denna vattenmängd är fullt tillräcklig för att täcka behovet under c:a 60 år till en normal villafastighet med badrum, WC, varmvatten etc.

Pumpaggregatet hade vid nedmonteringen samma kapacitet som vid starten, vilket utgör ett gott bevis för den höga kvaliteten i såväl material som utförande.

Rådfråga förinstallatörer, järnhandlare och andra platsförsäljare!

FÄRE

går före

AKTIEBOLAGET FÄRE ARMATURFABRIK SIBBHULT

IVAR LJUNGBERGS RÖRLEDNINGSFIRMA

Tel. 169 LAHOLM Tel. 169

Utför alla slags

Värme-, Vatten- och Sanitära installationer.

Seriematch

å Laholms Idrottsplats söndag kl. 14.00.

BK START — LAHOLMS BK

Förmatch kl. 12.15 mell an reservlagen.

Ålstorpsortens Energiförening

Mätareavläsning och strömlikvid den 5—7 sept. Mätarehyra 5 och 10 kr. Betala kontant!

Styrelsen.

DÄCK för alla behov

Gummireparationer

Regummeringar.

A-B Laholms Vulkaniseringsverkstad

Östertullsgatan - Laholm - Tel. 121

Andréns Möbleringsaffär

REKOMMENDERAS

Tel. 69 LAHOLM. Tel. 69.

Se vår stora utställningslokal!

AUKTION å Snapparps Herrgårdspensionat

pr Laholm å restauranginnetarier m. m.

På grund av avflyttning från platsen låter Fröken Elsa Andersson å offentlig auktion fredagen den 9 d:s kl. 10 fm., försälja allt det präktiga lösöret, varav framhålles 15-tal sängar, 7 byråer, vilstolar, 12 st. stoppade stolar, övriga stolar, bordlampor, sängkläder, madrasser, kuddar, filtar, linnevaror, sängmattor, gångmattor, 2 stora mjuka mattor, kökssaker, glas och porslin, knivar, gafflar och skedar i rostfritt stål, vridmaskin, elkökspis, laggkärl m. m.

Diverse yttre lösbo säsom 8 st. får, 60-tal 1 o. 2-åriga höns.

Kända, solida inropare lämnas 3 mån. villkorlig kredit mot äganderättsförbehåll. Övriga betala kontant. Smärre rop kontant.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå

Tel. 80 MANDER CARLSON Tel. 80.

AUKTION å boningshus och lösöre

Lördagen den 10 d:s låta dödsbodelägarna efter avl. Olof Nilsson från Edenberga pr Rännestövs å fri auktion försälja dels kl. 13 fastigheten Edenberga 4:21 om 2 rum tambur, kök m. m. samt uthus, och dels kl. 14 lösöret ss. div. möbler, gångkläder, sängkläder, kökssaker, mattor, gardiner, glas, porslin, väggur, fickur, laggkärl, handredskap m. m.

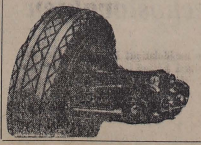
Inroparen av fastigheten bör vid klubbslaget erlägga 1,000 kr.

Å lösöret lämnas kredit i 3 mån. till kända inropare, dock bör alltid smärre inrop betalas genast.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå

Tel. 80 MANDER CARLSON Tel. 80.

ÄNTLIGEN

hava även personvagnsringarna blivit fria!

Vi föra ett välsorterat lager av såväl last- som personvagnsringar.

Alla slag av ringreparationer samt regummeringar utföras snabbt, tillförlitligt och till humana priser.

GUMMICENTRALEN BASTAD. Tel. 760.

Önskas hyra

Lagerlokaler

önskas hyra i Laholms stad eller dess närhet.

ESSELI. Tel. 442 Laholm.

Diverse

God betalning

erhåller den, som lämnar namn och adresser på allt landsbygdsfolk, unga och gamla, i Stockholm. Svar till "Viktig förening" p. r., Stockholm 7.

All jakt

och drivande av lösa hundar å Edvin Gustavssons ägor i Koarp och Fladalt, är vid laga ansvar förbjudet.

Jakträttsinnehavaren.

Laholms Hantverks- och Industriförening

avhåller ord. sammanträde å Stadshotellet måndagen den 5 sept. kl. 7 em. Rapport från SHSO:s kongress.

Styrelsen.

Lediga platser

Lantarbetare,

gift, gärna traktorkunnig, erhåller plats 1 nov.

ORREBERG, Genevad. Tel. 77.

Kungörelse

F. d. handlanden Artur Karlsson, Stackarp, Växtorps socken har på grund av en den 26 augusti 1949 ingiven ansökan denna dag försatts i konkurs vid Hallands södra domsagas häradsrätt. Då anledning förefinnes till antagande, att gäldenärens bo icke förslår till bestridande av konkurskostnaderna, kommer konkursen att handläggas enligt 185 § konkurslagen.

Halmstad den 1 september 1949.

Konkursdomaren.

NÖJEN

FOTBOLL

Genevads Idrottsplats söndag kl. 10.30 (obs. tiden)

LIDHULTS GIF— GENEVADS IF.

FOTBOLL

Hishults Idrottsplats söndagen d. 4 sept. kl. 2 em.

DAMLAGET mot GUBBLAGET.

Kl. 3 em. Växtorps Bois A-lag— Hais B-lag.

FOTBOLL

Kornhults Idrottsplats söndag kl. 14.00

RÄNNESLÖVS GIF— KORNHULTS IK.

FOTBOLL

Skottorps Idrottsplats söndag kl. 14.15

SKOGABY BK— SKOTTORPS IF.

Förmatch kl. 12.15: Växtorps BOIS B och Skottorps IF B.

Till salu

Stor färsk sill

Den stora fina höstsillen har nu kommit. Synnerligen lämplig till nedläggning.

Låga partipriser.

Ring eller tillskriv oss.

Bröderna Samuelsson & Co. Fiskhamnen — Göteborg. Tel. 14 01 19, 14 81 43, 12 02 45.

Kungsråg II

till salu. Tel. 32 Edenberga.

Högdräktiga gyltor av lantras till salu. Karl Christensson, Skrämered, Växtorp. Tel. Hårsabäck 66 a.

Avelsbagglamm

av Oxfordras ävensom stora kraftiga lamm av andra raser, till salu. Tel. 5 Hishult. Träffas säkrast efter kl. 19.

Goda matpotatis

12 öre pr kg. i säckar om 45 kg. Fritt hemkörda i Laholm, till salu. Tel. 191 Laholm.

Unghästar,

2 1/2 och 3 1/2 år, samt en varmblodig häst 4 år, till salu. Tel. 5 Hishult.

Potatisupptagare,

Roulette, till salu. Tore Jönsson, Östorp. Tel. 116 Kärragård.

Prima arbetshäst,

6 år, till salu. Tel. 119 Kärragård.

Kviga,

reaktionsfri, kalvningstid 18/9, till salu. Gunnar Larsson, Hov. Tel. 85 Ysby.

Biograferna

Skottorps Bio Söndag 8 Barntill.

SINBAD - SJÖFARAREN

Grandios äventyrsfilm i färg!

Norrlandslingon

försäljas måndagen den 5 sept. vid Hasslöv kl. 8 fm., Skottorp 8.15, Skummeslöv 8.30, Vallberga 8,45, Laholms torg 9, Tjärby kyrka 9.45, Genevads stat. 10, Eldsberga stat. 10.15, Veinge stat. 14.15, Laholms torg 14.30, Ysby kyrka 15.15, Edenberga 15.30, Alstorps handelsförening 15.45, Stäme 16.

OBs.! Förstklassiga lingon. NILSSON.

Tel. 5 och 184 Asljunga.

Norrlandslingon

inkommer och försäljas måndagen den 5 sept. vid Eldsberga st. kl. 5 em., Genevad st. kl. 5.10, Tjärby kl. 5.20, Veinge st. 5.30, Laholms torg kl. 5.45, Vallberga st. 6.15, Skottorps st. kl. 6.30, Ö. Karup kl. 6.45 em.

Obs.! Alla platserna besökas. Bilens nr L 3660.

Önskas köpa

PÄRON,

Filip, Moltke, Esperens herrepäron och därmed jämförliga, lämpade för konserva ring, böra plockas då de äro fullväxta men hårt omogna. Dessa sorter mottagas av oss och genom våra ombud till högsta dagspriser.

HALLANDS FRUKTCENTRAL, Tvääker. Tel. 63 och 173.

Kalvkor

20 st. prima reaktionsfria felfria samt i god kondition med kalvningstid augusti — december köpas.

EMIL NILSSON, Örkelljunga. Tel. 113 o. 513.

Smågrisar

köpas varje vecka för export.

Frik Bengtssons Grisexport. Tel. 225 Markaryd Tel. 225

Bilar köpas

för nedskrotning till högsta priser.

Henning Johansson, Fridhem Bygget. Tel. 24 — bost. 34.

GÖTENE hus

Tänker Ni bygga? Rekvirera då vår katalog. Angiv därvid gärna, om Ni tänkt Er 1-, 1½- eller 2-planshus samt antal lägenheter och rum.

Specialkatalog å byggnadssnickerier.

A.-B. GÖTENE TRÄINDUSTRI GÖTENE

Fabrik och försäljningskontor: Aktiebolaget Smålandstenars Angsåg & Snickerifabrik, Smålandstenar. Tel 150.

Distriktsrepresentant: Köpman ERIC PETTERSSON, Fack 44, ASEN, tel. 39.

LT
DEN 3 SEPTEMBER.

Inbördeskampen mellan Finlands arbetare

Medan det kalla kriget mellan Tito och Moskva pågår i sydöstra Europa, utspelas det en annan maktkamp i norra delen av vår världsdel, en kamp som också den är av världspolitiskt intresse, nämligen de finska kommunisternas försök att genom strejker och destruktion av sitt lands näringsliv störta landets socialdemokratiska regering och därmed framkalla de följder, som ett regeringsskifte skulle få. Rent formellt är de finska strejkerna en inre finsk angelägenhet. Men sådana förhållandena nu är, kan ingen bestrida, att de därjämte har en utrikespolitisk sida.

Den finska landsorganisationen och landets socialdemokratiska regering har förklarat strejkerna olagliga. Icke desto mindre fortsätter de, om än med växlande anslutning. Tillståndet i Finland är att betrakta som en inbördeskamp mellan Finlands arbetare. Att det gått så långt som till öppen konflikt mellan arbetarna är egentligen ganska märkligt. Arbetarrörelserna i väl alla länder har annars präglats av stor enighet, något som f. ö. gjort dem starka och betytt, att arbetarnas organisationer blivit maktfaktorer att räkna med. Oenighet betyder ju svaghet. Inbördes kampen mellan de finska arbetarna innebär naturligtvis, att arbetarstammen som helhet betraktad blir försvagad i politiskt hänseende. Detta vet naturligtvis kommunisterna lika bra som alla andra. Men ändamålet med deras strejker är ju heller icke att tillkämpa arbetarna bättre löne- och anställningsvillkor. Finland är fattigt och hårt pressat av krigsskadeståndet, och det är föga troligt, att det finns möjligheter att f. n. höja de finska arbetarnas levnadsstandard. Strejkerna är, såsom det påpekats inte minst från socialdemokratiskt håll, helt av politisk natur, och det har i en del fall hänt, att arbetarna nedlagt arbetet utan att begära högre löner eller haft andra krav. De har helt enkelt uteblivit från arbetsplatserna.

Särskilt är det betänkligt, att en del av metallarbetarna gått i strejk. Metallindustrien är till viss del sysselsatt med skadeståndsleveranser till Ryssland. Enligt fredsavtalet skall de stipulerade skadeståndsvarorna vara levererade enligt ett bestämt program med noga fastställda leveransdagar. Skulle leveranserna utebli eller bli försenade, betyder detta, att Finland brutit fördraget eller i varje fall ådragit sig dryga böter. Ryssarna skulle kunna använda detta som skäl för en eller annan åtgärd under hänvisning till fredsfördraget.

De finska strejkerna och i synnerhet metallstrejken är sålunda farliga för hela den finska staten, och utgången av striden kan bli av stor betydelse. Om strejkrörelsen rinner ut i sanden, d. v. s. om det stora flertalet av de finska arbetarna vägrar att lyssna till strejkparollerna, kommer detta otvivelaktigt att göra ett visst intryck utåt. Den mäktige grannen i öster kan visserligen alltid hänvisa till fredsfördraget. Men den tar nog viss hänsyn till den finska opinionen. Om finnarna nu gör sitt allra bästa för att klara av skadeståndsleveranserna, kommer nog ryssarna att vissa ett visst överseende om det på någon punkt skulle klicka i fråga om leveranstiden.

Det ser ut, som om oenighet skulle råda inte bara mellan kommunister och socialdemokrater i Finland utan även i den kommunistiska strejkledningen. Även många kommunistiskt sinnade arbetare är mot strejkerna. Med den förvirring som sålunda råder, är det möjligt, att hela strejkrörelsen efter hand skall ebba ut. Vilket ju vore lyckligt för vårt grannland, som haft nog och mer än nog av olyckor.

G. B—d.

Lär Er spela DRAGSPEL på 10 veckor!

DRAGSPELSKURSER
anordnas inom kort i
LAHOLM och KNÄRED.
Kursledare i Laholm: G. B. Törnqvist, Laholm, tel. 570.

Kursledare i Knäred: Harald Johansson, Knäred, tel. 153 kl. 19.00—21.00.

Gitarrkurser anordnas dessutom i Halmstad.

Inga förkunskaper nödvändiga för att deltaga i en nybörjarkurs.

Instrument uthyres till elever (hyressumman avdrages vid ev. senare köp.)

Förstklassig undervisning till billiga avgifter!

Anmäl Er därför redan i dag till läraren eller direkt till oss.

Hagström MUSIK
Kungsgat. 10 Halmstad, tel. 6711.

GUNNAR HEDLUND VAR SJÄLVSKRIVEN

till posten som partiledare i bondeförbundet, skriver red. Karl Lindegren i Politisk Tidskrift (SLU). Han fungerade som förste vice ordförande i riksorganisationen, då Bramstorp i fjol somras under valrörelsen drabbades av ohälsa, och han fick då övertaga de funktioner Bramstorp hade att fylla inom partiet. Det var en svår och maktpåliggande uppgift, fortsätter förf., ännu svårare därför att partiet stod mitt uppe i valrörelsen. Gunnar Hedlund har skött sitt uppdrag som vikarierande partiledare på ett föredömligt sätt:

Gunnar Hedlund visade sig emellertid vuxen de uppgifter, som så oförberett lades på hans axlar och gav uppre pade prov på sin förmåga att på ett omdömesgillt och klokt sätt föra partiets talan. Under årets riksdag har Gunnar Hedlund också fungerat som riksdagsgruppens ledare. Även på denna post har han utfört ett gott arbete, trots att hans ställning som tillförordnad partiledare givetvis i någon mån begränsat hans möjligheter att själv taga initiativ och leda gruppens arbete enligt sina egna intentioner.

Erik v. Heland, som valdes till bondeförbundets förste vice ordförande, har, skriver förf. vidare, nedlagt ett utomordentligt energiskt arbete för partiet och aldrig sparat sig när det gällt att göra partiets idéer och syfte mål kända för allt vidare kretsar av vårt folk. I fråga om energi och arbetsvilligh et står Erie v. Heland som ett föredöme för oss alla inom partiet. Genom sin färgstarka personlighet har han både inom och utanför riksdagen gjort bondeförbundet mycket stora tjänster.

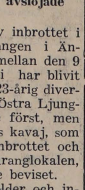
Hj. Nilson i Spånstad, som blev partiets andre vice ordförande, är, heter det i red. Lindegrens karakteristik, en av partiets yngre och intelligentaste riksdagsmän, som tillvunnit sig stor uppskattning inte bara inom det egna partiet utan även hos företrädare för andra politiska meningsriktningar. Under sin verksamhet som ledamot av Andra kammaren har han gjort uppmärksammade insatser på kulturpolitikens område och energiskt arbetat för att skapa ett rikare kulturliv på den svenska landsbygden. Han har också kämpat för en decentralisering av näringsliv och förvaltning, som skulle ge vårt lands olika bygder ett större mått av verklig lokal självstyrelse än vad som nu är fallet.

LAHOLM

Avsliten knapp avslöjade tjuv.

Förövarna av inbrottet i järnvägsrestaurangen i Ängelholm natten mellan den 9 och 10 augusti har blivit fast. Det är en 23-årig diversearbetare från Östra Ljungby. Han nekade först, men en knapp i hans kavaj, som slitits av vid inbrottet och hittats i restauranglokalen, blev det fällande beviset.

En serie stölder och inbrott i Höganäs och trakten däromkring håller nu på att uppklaras sedan polisen i Ängelholm gripit två pojkar i nittonårsåldern, som stulit en motorcykel i Höganäs. Pojkarna har erkänt att de sedan nyåret 1948 gjort inbrott i villor, kontor m. m. Bytet har i de flesta fall inskränkt sig till mindre kontantbelopp, cigarretter, chokl ad m. m. Vidare har de i höganäsbolagets lokaler vittjat fickorna i upphängda kläder. Den ene av pojkarna, som tidigare straffats, är hemmahörande i Höganäs och den den andre i Kullabygden.

Kläder
för alla väder
hos
Lundins

Växtorps marknad

i går gynnades av ett enastående vackert sensommarväder. Äpplen, päron och plommon samt korgar och laggkärl fanns det gott om, och alla marknadsstånden var fulla av karameller, klädesplagg samt andra nyttoartiklar och krimskrams. Sedvanliga marknadsattraktioner, — rouletter, skjutbana, glasstånd och cirkusvagté med skrålande reklamhögtalare m. m. — saknades inte heller. Kring ett par kvinnliga frälsningssoldater, som sjöng barnatro och andra andliga sånger stod en trogen åhörarskara, medan mannen med dragspelet mestadels saknade åhörare. På förmiddagen var besökarna få, men på eftermiddagen ökade besöksfrekvensen undan för undan och över 1,000-talet personer torde ha besökt marknaden.

KÖP
den förnämliga engelska kvalitetsskokrämen
KIWI
Finnes i 8 olika nyanser hos
A.-B. LAHOLMS LÄDERHANDEL
Stortorget.

TBV-start i går med glans, programdiskussion och dans

ETT 60-TAL LAHOLMS-TBV:ARE SKA STUDERA FRANSKA, ENGELSKA TECKNING MED MERA.

TBV i Laholm inledde i går säsongen med ett allmänt start- och organisationsmöte på Stadshotellet. När Bertel Jonstad efter en s. k. akademisk kvart steg fram och förklarade mötet öppnat, fann han sig stå ansikte mot ansikte med 50—60 personer, vilket förmodligen var mer folk än både han och de övriga närvarande väntat. Dock blev han inte paff utan klarade det hela med all den elegans och säkerhet som den gör, som varit med i en TBV-cirkel i talar- och mötesteknik.

Näste talare var TBV:s distriktsstudieledare Tage Lindblom från Halmstad. Han gratulerade Laholms TBV till den lyckosamma starten i fjor. Bertel Jonstad nämndes visserligen inte av honom, men det behövdes ju inte, ty de närvarande visste ju ändå, att det var hr Jonstad som huvudsakligen stått för den lyckosamma inledningen. Hr Lindblom fortsatte så med att omtala ett och annat om TBV. Faktum är, att alla ännu inte vet, att förkortningen betyder Tjänstemännens bildningsverksamhet, sade han. Som ett exempel härpå omtalade tal., att han en gång för inte länge sedan blev tillfrågad, vad tbc betydde! Och efter en liten diskussion visade det sig då, att det var TBV som avsågs med frågan!

Hr Lindblom omtalade vidare att TBV startades 1935. Att rörelsen fyllt ett verkligt behov har utvecklingen till fullo bevisat. Inte minst har den varit behövlig då det gällt att få fram föreningsfolk bland tjänstemännen.

Talare nr 3 var poliskonstapel Per Carlsson i Laholm, och han lämnade en liten redogörelse för det studieprogram, som lokalkommittén satt ihop. Programmet genomgicks punkt för punkt, och sedan mötesdeltagarna valt ämne eller ämnen hade det följande utseende:

Engelska I. (nybörjare). Cirkelledare fru S. MacIntosh, torsdagar.

Engelska II. Lärare fröken M. Molén, tisdagar.

Engelska III. Lärare fröken V. Steinhausen, onsdagar.

Franska I. (Nybörjare), ledare förste postexpeditör B. Jonstad, fredagar.

Franska II. Lärare fil. mag. T. Andersson, tisdagar.

Talarkonst och mötesteknik. Cirkelledare ännu ej utsedd och och studiedag ännu ej fastställd.

Teckning och målning. Lärare konstnär Eyvind Lassen, torsdagar.

Redan startkvällen antecknade sig tillsammans ett 60-tal personer för deltagande i de olika cirklarna. Fler kan emellertid mottagas, och den som är intresserad kan hänvända sig till någon av hrr Per Carlsson, tel. 592, Bertel Jonstad, tel. 739 och Knut Jönsson, tel. 746.

I och med att ovanstående studieprogram blivit fastställt var den ena delen av kvällens program avverkat. Även nästa programdel blev trevlig, t. o. m. ännu trevligare än den första. Den började med att småborden med kaffe, vilka dukats ute i foajén på Stadt, flyttades ihop till ett enda långbord. Därpå satte man sig runt bordet och så vandrade kakfaten runt och lättades under vandringen på sitt innehåll. Till sist bara vandrade de. Emellanåt under tiden underhöll hrr Daniel Sönnerstam och Per Ekholm från Halmstad med sång och diverse påhitt. Så tog hr Gustav Törnqvist plats vid pianot och hans medhjälpare vid sidan om. Och när de herrarna spelar, då brukar ju inte folk sitta stilla. Så gjorde inte heller deltagarna i TBV:s startmöte, utan det dansades med aktningsvärd flit ända tills det var tid att gå hem.

TBV hade startat med ett briljant reklammöte. Fortsättning följer i studiecirkelrummen.

Gebe.

Ni har väl Kungaporträttet 1948 i ram med kunglig krona? Beställ det annars från Kungakommittén 1948, Drottninggatan 38, Stockholm. Priset är 15 kr. och postgironumret 901948

Senaste nytt:

Jordbrukarmöte om jordbruksprisen den 14-15

RLF och lantbruksförbundet behandlar då resultatet av rundabordskonferensen.

STOCKHOLM i dag. (TT)
Ett extra sammanträde med anledning av förhandlingarna om jordbrukspriserna kommer enligt Sv. D. att hållas i Stockholm den 14—15 september. Det är RLF och Lantbruksförbundet som då skall dryfta förhandlingsläget och ta ställning till resultatet av rundabordskonferensen den 8 sept.

Prenumerera på LT

Finska arbetare ber bl. a. svenska om strejkhjälp

STOCKHOLM i dag (TT)
De strejkande finska transportarbetarna har bett sina kolleger i Sverige, Norge och Danmark om sympatiåtgärder och om moraliskt och ekonomiskt stöd. Skandinaviska transportarbetarfederationen har enligt DN kallat till extra sammanträde.

Författaren Vilh. Ekelund har avlidit

STOCKHOLM i dag. (TT).
Författaren Vilhelm Ekelund avled natten till lördagen i Saltsjöbaden. Han var född i Stehag, Malmöhus län, 1880.

Hon måste dö ung

Berättelse för Laholms Tidning av RESEDA.

Hon var den främsta i vårt gäng. Vi var en fem- sex stycken flickor som hängde ihop som ärtrevor. Och det är konstigt att hur liten gruppen än är måste det vara en ledare. Så ock här. Hilda blev vår. Det var bara en helt naturlig sak. Och varför var det så naturligt? Ja, än i dag kan jag inte riktigt begripa varför. Om det var för att hon fick så många klänningar, eller det var de uppåtböjda naglarna på hennes fingrar som var anledningen till att vi satte henne så högt. Eller det var de lustiga runda knölarna hon hade vid varje lilltå och som rätt och slätt hette träskognutor därför att de förorsakats av tunga och illa gjor da träskor, en fotbeklädnad, som då var mycket vanlig även för barn. Kanske var det allt detta, som vi andra ej hade i så hög grad, men som vi beundrade. Alltnog, så önskade vi oss klänningar lika hennes, och uppåtböjda naglar och träskoknutor bara för att Hilda hade det. Hon var vårt föredöme. Allt vad hon hade, gjorde och sade var i vårt tycke bra.

Vi var ofta hemma i vår trädgård och lekte. Där var en grotta eller som man då kallade den, en lövsal. Ett mycket vackert namn efter mitt tycke. Där stod några enkla bänkar och ett vingliga bord. Alltsammans grått som järn. En färg som regn, sol och vind hjälpts åt att ge dem. Men syrenerna blommade i vitt och i lila färger. stararna satt och sjöng vid boet under takåsen och bina surrade i den stora lönnens mångtusende gula blommor. Det var betagande nog.

I en lövsal kan man inte leka "räv och får" och inte "änkeleken" heller.

— Vi hålla möte, sade Hilda med en ton av befallning i rösten.

— Ja, det gör vi, instämde vi andra undfallande.

— Vem ska predika, undrade Hilda. Och det undrade vi också på. Men naturligtvis kom vi snart underfund med att det skulle Hilda göra. Själv tyckte hon väl också det för hon lät inte be sig många gånger utan stegade dristigt fram till bordet alldeles så som hon sett predikanter göra vid stugumöten.

— Vi sjunga. Just på timmar tjugofyra, föreslog hon.

Och vi stämde alla in för fulla halsar, ända tills någon i gänget började skratta. Sedan blev det sång och skratt om vartannat. Hilda manade oss till ordning och började sin predikan:

— Det var en gång en gosse som inte ville gå i skolan, sade hon.

— Å då så feck han stryk av mor sin, skrek vi, för vi kunde ju fortsättningen.

— Tyst med er, sade Hilda otåligt och fortsatte: Då gick hans mamma till riset och sade: Snälla ris, basa gossen för goss...

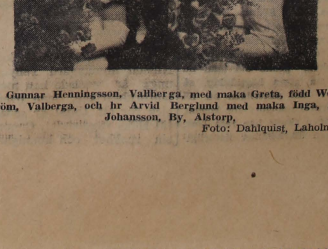
— Va ä basa för nått? avbröt henne en av flickorna och då brast vi andra ut i ett hjärtligt skratt så att tårarna trillade nedför kinderna för ju mer vi tänkte

(Forts. å sid. 5).

Våra brudpar

Hr Arne Gustafsson, Halmstad, med maka Kerstin, född Larsson, Fyllinge.
Foto: Dahlquist, Laholm.

Hr Gunnar Henningsson, Vallberga, med maka Greta, född Wennström, Vallberga, och hr Arvid Berglund med maka Inga, född Johansson, By, Alstorp.
Foto: Dahlquist, Laholm.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JÖNSSON. Tel. 150.

Tandl. Elis Odéen
Markaryd.
Mottagning efter överenskommelse, tel. 280 Markaryd

Trafikolyckan i Markaryd fick dödlig utgång

Skolflickan, som kolliderade med en lastbil, har nu avlidit.

Såsom vi redan i gårdagens tidning kunde meddela, inträffade vid 9-tiden i går morse en svår kollision i Markaryd. En sjuårig flicka, dotter till fabrikör Sjunne Andreasson, Sjöängen, kom då i vägen för en lastbil och blev svårt skadad. Senare på dagen avled hon på Ljungby lasarett.

Flickan var på väg till skolan och sprang från en avtagsväg ut på stora riksvägen, där samtidigt en lastbil passerade. Bilföraren observerade flickan för sent för att hinna bromsa in, och hon slungades i vägbanan och fick dödliga skador.

PREDIKOTURER

Markaryds kyrka: Söndag högmässa kl. 11, kyrkoherde Lindstam.
Markaryds köpings folkskola: Predikan kl. 16, komminister Magnusson.

Predikoturer för Aug. Lantzer september 1949.
Den 5 hos Josua Pettersson, Sjöaryd kl. 19; den 6 hos Filip Gustafsson, Ryd kl. 19; den 7 hos Johan Svensson, Gällareböke kl. 18; den 8 hos Gottfrid Johansson, Haghult kl. 19; den 9 hos David Persson, Tånneryd kl. 19; den 10 hos Alf Gunnarsson, Tånneryds Lösen kl. 19.

Familjenyheter

Föregångsman inom jordbruket 80 år

P. AHLMANN.

Godsägare P. Ahlmann, Menlösa, Våxtorp, ingår på måndag i sitt nionde decennium. Och det är med obrutna krafter och ett gott humör som han kan fira denna högtidsdag, som han visst ämnar tillbringa i Danmark. Visserligen ville han helst inte "in" i tidningen — han är en anspråkslös man trots sin framstående ställning — men när nu en av det sydhalländska jordbrukets föregångsmän fyller de åttio, kan vi ju inte förbigå detta i tysthet.

Godsägare Ahlmann är dansk till börden och den danska brytningen har inte trots de över 50 åren i Sverige gått bort. Men inte bara dansk utan också svensk har han blivit i själ och hjärta. Det sistnämnda blev han redan när han som ung inspektor kom till Menlösa och vann både flickan och gården. Som herre på en av södra Hallands största gårdar har han också förstått att skaffa sig respekt och vördnad, inte minst tack vare de goda kunskaper om danskt jordbruk — då en föregångare för det svenska — som den inspektoren förde med sig.

Lärdomarna omsattes snart i praktiken och godsägare Ahlmann skapade en mönstergård av den redan förut välskötta egendomen. Han hade för all del en mycket god hjälp i makan, som bara för ett par veckor sedan ingick i sitt 9:de decennium. Det är många goda förbättringar som godsägare Ahlmann genomfört på sitt kära Menlösa. Där har han lagt ned alla sin krafter. Det finns kärlek bakom allt han gjort där och han har också haft den stora glädjen att se gården blomstra och ge frukt. Någon bättre lön för mödan kan väl en jordbrukare knappast få. Än i dag — vid snart fyllda åttio år —, leder han själv arbetet på gården. Det är kärnvirke i godsägare Paul Ahlmann.

Men trots de många bestyren på gården har A. tagits i anspråk för allmänna värv. Dessa har han skött lika bra som jordbruket, därom är man ense i Våxtorp. Han var i många år ledamot av hushållningssällskapets premieringsnämnder, ledamot av kommunalnämnd, fattigvårdsstyrelse, pensionsnämnd och kommunalfullmäktige, v. ordf. i Båstads Kalkindustri A/B och styrelseledamot i Våxtorps mejeriförening. Alltjämt tillhör han styrelsen för Södra Hallands kraftförening och Skåne—Hallands hagelskadeförsökringsbolag.

När denne det sydhalländska jordbrukets grand old man nu begår sin stora högtidsdag, så kommer det säkerligen att bli hyllningar i mängder för honom. Visserligen skulle han resa bort, men han återkommer naturligtvis och måste då ta emot den hyllning han så innerligen väl förtjänt. Godsägare Ahlmann hör till dem, som aldrig tvekar att offentligt sjunga ut med vad de har på hjärtat, men inte minst tack vare denna egenskap har han blivit ärad och aktad i vida kretsar. För de underlydande har han kanske ibland varit en fordrande arbetsgivare, men han har alltid varit human och rättvis. Och de många anställda både nu och tidigare har alltid givit sin arbetsgivare ett mycket gott betyg. Och det gör de många vännerna också.

Cel.

80 år

fyller på måndag f. lantbrukaren Gottfrid Branting, Fälleberga, Hishult.

Branting är född i Hishult och kom tidigt i modernäringens tjänst. Så småningom värvade han sig vid artilleriet i Göteborg, men återvände efter tjänstens slut till Hishult och inköpte då ett litet ställe i Fälleberga. Detta var vanvårdat och dåligt, men med friskt mod grep sig Branting an med att nyodla och det är stora arealer, som av hans flitiga hand lagts i kultur. Gårdens samtliga byggnader har han rivit ned och byggt om. Gården tog helt hans krafter i anspråk men han hyste ett stort intresse för jordbrukets sammanslutningar och var på sin tid ledamot av mejeristyrelsen.

För ett 15-tal år sedan överlät Branting jordbruket till en son men bor alltjämt kvar på stället i en liten villa. Högtidsdagen kan den gamle odalmannen begå vid mycket god vigör och han kommer säkerligen att bli föremål för många hyllningar.

50 år

fyller i dag vägarb. Oskar Nilsson, Munkagård, Ysby. I unga år sysslade han med lantbruksarbete, men övergick för ett 15-tal år sedan till Höks vägdistrikt. Genom sin raskhet och kunnighet har han gjort sig uppskattad och värderad av sina förmän och kamrater, och dessa kommer säkerligen att hågkomma den gemytlige och vänsälle jubilaren på hans halvsekeldag.

50 år

fyller i dag fru Edit Bengtsson, Kärr, Våxtorp, maka till lantbrukaren Birger Bengtsson.

BEGRAVNING

— Å Veinge kyrkogård vigdes i går stoftet av f. hemmansäg. August Bengtsson, Skogaby, till den sista vilan. Före jordfästningen, som förrättades av kh. Sven Ljung, sjöngs ps. 568: 1—2 och efter ps. 105: 4—5. Presbaverande voro lantbrukarna Paulin Jönsson, Skogaby, och Adolf Nilsson, Västergård, Veinge. Vid graven talade till den bortgångnes minne lantbrukaren Algot Jönsson, Vrångarp, Skottorp, vilken även framförde de sörjandes tack. Kyrkoherde Ljung läste en bön och till slut sjöngs en psalm. En vacker blomstergård hade ägnats båren.

— I familjegraven å Tjärby kyrkogård gravsattes på torsdagen urnan med stoftet av fru Selma Fogelberg, maka till framl. disponenten vid Genevads sockerfabrik Ivar Fogelberg. Efter det kyrkoh. Sven Ljung läst en bön, nedlade fru Astrid Tchudi, å Genevad, Tjärby—Veinge—Eldsberga Röda Korskrets vägnar en praktfull krans.

SOLSTICKAN I DAG
ger sommarvistelse
åt fattiga barn
I MORGON !

14:de propagandaorienteringen äger rum sönd. 18 september

HENRY SVENSSON OCH BERTIL PERSSON LOVAR EN TREVLIG TÄVLING.

Allt sedan Laholms Tidning och Laholms Idrottsförening för 16 år sedan tillsammans anordnade den första större orienteringen i södra Halland, har denna tävling emotsetts med de allra största förväntningar inom vida delar av södra Halland. Alltid har denna tävling bjudit på trevliga banor, stort deltagareantal och allra bästa stämning. Ty det är ju så, att om än regnet står som "spön i backen", så tycker den genuine orienteraren att det är roligt ändå.

Det har som sagt varit många trevliga tävlingar och många bra banor under årens lopp och Laholms Tidning vill tacka alla dem, som inom Idrottsföreningens stronga orienteraregarde stått i bräschen för denna tävling. Och då faller det sig naturligt, att i allra främsta rummet rikta detta tack till Alf Göransson — mannen bakom de flesta tävlingarna och mannen, som aldrig sparar sig när det gäller en orientering vare sig som ledare eller aktiv.

Men i år har ett par andra orienterare fått det stora förtroendet att lägga banan och dessa äro sannerligen inte några duvungar heller inom sporten. Bryggare Henry Svensson och trädgårdsmästare Bertil Persson ha tillhört eliten av Hallands orienterare i många år. Än äro de inte för gamla att taga en dust i skogarna men i år ha de lovat att lägga bana och sköta om arrangemangen kring propagandan. Och i säkrare händer kan man knappast lägga den.

Bägge två har vardera en inteckning i Tidningens vandringspris, bägge ha kommit tvåor om jag inte misstar mig vardera två gånger på tävlingen och hur många gånger de varit med — ja, det närmar sig väl tiotalet. De ha också varit med många gånger att lägga banor och från en cirka 10-årig aktiv period så vet de hur en tävling skall ordnas.

Nu kommer denna trevliga och spännande tävling åter söndagen den 18 sept. Var den skall gå — ja, den som visste. Bertil Persson vill inte tala om mera än att det blir c:a 2 mil från Laholm och då är ju fältet fritt för gissningar — Knäred, Hishult, Våxtorp? Men var det än blir, så kan man bespetsa sig på en bra bana. Södra Halland har mycket att bjuda i den vägen och Henry och Bertil kan nog ordna något trevligt.

Som sagt, Laholms Tidnings och Laholms Idrottsförenings propagandaorientering äger rum den 18 september och då hoppas vi, att alla för denna underbara sport intresserade i Laholm och södra Halland — och de äro många — möta upp. Alla äro välkomna och alla kunna deltaga oavsett om man är med i någon förening eller ej och oavsett om man har orienterat förut eller ej. På återseende!

STUDIOFOTO
SERIEFOTO
PORTRÄTTFOTO
Allt fotografiskt finner Ni hos
ÖWALL FOTO EFTR.
Fotograf Uno Viisimaa.
Östertullsgatan. Tel. 650
Laholm.

Århundradets match i Hishult går på söndag

Damlaget mot gubblaget.

På söndag kl. 2 em. spelas den match som hela Hishult väntat på i många år: Damlaget mot Gubblaget. Damerna hålles som stora favoriter efter söndagens triumf i Fagerhult. Men gubbarna har tagit varandra i hand på, att här skall kämpas, som aldrig förr, för att visa damerna var skåpet skall stå. Många trevliga dueller kan väntas, och vem vill inte se duellerna mellan damlagets högerback Maj-Britt Olsson och gubblagets vänsterytter, smedmäst. Ragneman. I damernas mål står en skicklig målvakt Sonja Svensson, som hållit målet fritt från påhälsning i 4 st. dammatcher. Backparet Maj Britt Olsson och Ragnhild Petersson är flickor som kan sopa rent framför målet. I kedjan är Kerstin Nilsson det stora namnet, som i de matcher laget har spelat, gjort ej mindre än sex mål av lagets sju, och samtliga mål har varit verkliga praktpärlor. Men med en så skicklig målvakt, som gubblagets Edvin i Slätthult, vill det allt till att damerna har krutet torrt. En spelare som damerna får se upp med, är Evald Karlsson, som säkert kommer att ställa till mycken oreda framför damernas målbur.

En sak är säker, att när gubblaget på söndag tar den gröna mattan i besittning, har säkerligen Hishults vackra idrottsplats fått ett nytt publikrekord. Stormatchens domare blir Lave Larsson, Högalt. Omedelbart efter denna match spelar Hais goda B-lag mot Våxtorps Bois A-lag.

Laguppställningarna blir följande: Gubblaget: Edvin Nilsson, Henning Gustafsson, H. E. Johansson, David Nilsson, Otto Hansson, Joel Ljunggren, Evald Karlsson, Sterner Bengtsson, Wilhelm Ågardt, Börje Martinsson, Ragnar Ragneman.

Damlaget: Sonja Lavesson, Maj Britt Ohlsson, Ragnhild Petersson, Maj Britt Nilsson, Greta Skoog, Inga Hansson, Lisbeth Karlsson, Anna Lisa Hansson, Kerstin Nilsson I, Kerstin Nilsson II, Yrsa Ragneman.

B-laget: Harald Gustafsson, Inge Andersson, Kurt Nilsson, Åke Svensson, Karl J. Johansson, Erik Johansson, David Karlsson, Lage Persson, Åke Carlsson, Sten Hansson, Bruno Johnsson.

SÖNDAGENS SERIEFOTBOLL.

Laholms BK spelar hemma - Laholms IF till Oskarström

GENEVAD MÖTER LIDHULT HEMMA.

Några riktiga "kanonmatcher" blir det knappast i söndagens omgång och därför är spänningen inte så stor som förra söndagen. Men givetvis blir det ändå många intressanta uppgörelser.

Laholms Bollklubb

har alla utsikter att bättra på poängskörden ytterligare. Laget möter nämligen uppflyttade BK Start från Halmstad och det skulle vara konstigt, om man inte förmådde åstadkomma full pott. Och poängen kommer nog att behövas i slutomgången. Det man har, det har man och därför skulle vi förmoda, att LBK sätter full fräs redan från början. Med Kurt Svensson i målet och Lennart Jönsson på ch bör det också gå. I laget saknas endast Svenne Eriksson, som är justerad och som ersatts med Åke Nilsson.

Matchen börjar kl. 14 och de gröna mönstrar följande uppställning: Kurt Svensson, Olle Nilsson, Sven Andersson, Åke Nilsson, Lennart Jönsson, Rune Magnusson, Stig Larsson, Bror Erik Johansson, Yngve Havström, Lennart Olsson, Åke Andersson.

Kl. 12.15 blir det en förmatch mellan de båda föreningarnas reservlag och här ställer LBK upp med följande lag: G. Hägerström, T. Aronsson, G. Pettersson, S. Viktorsson, A. Nilsson P. Nilsson, A. Nilsson, L. Karlsson, S. Johnsson, S. Andersson, R. Nilsson.

Laholms Idrottsförening

reser till Oskarström och givetvis hoppas man på två poäng — oerhört välbehövliga — efter söndagens vackra match mot LBK. Men OIF äro ingalunda ofarliga, det fick LBK erfara i första matchen i höst, så det gäller för IF att bruka allvar från början.

Följande fotbollsspelare samlas i morgon kl. 10:

A: Jan Eric Lundblad, John Johansson, Allan Ljungberg, Karl Gunnar Alm, Sune Petersson, Lars Olsson, Stig Allan Svensson, Kjell Nilsson, Alban Alverus, Dag Ejwertz, Stig Nilsson.

B: Eskil Johnsson, Tore Reinoldsson, Bertil Bengtsson, Karl Eric Karlsson, Lars Åke Pålsson, Villy Hageltorn, Nils Harrysson, Bo Hansson, Hugo Ljungberg, Knut Olofsson, Sune Ivarsson.

Genevads IF

är det enda sydhalländska lag i div. II, som har hemmamatch. Det såg ju ytterst lovande ut för Genevad i förra veckan men så kom som en kalldusch nederlaget mot Veinge i söndags. Men motgången har sporrat genevadspågarna än mera och det blir inte lätt för motståndarna — en annan nykomling i tvåan, Lidhults GIF mot de säkra pojkarna från "textilstaden". Mellberg och Eve kommer säkert att göra livet surt för Lidhults målvakt och vi skulle tro på stor seger för Genevad.

Matchen börjar kl. 10.30 (obs. tiden) och Genevad ställer upp med följande lag, som samlas kl. 10: Erik Danielsson, Nils Everlöv, Gösta Johansson, Gösta Gunnarsson, Agne Persson, Börje Larsson, Gösta Åkesson, Hans Uno Johansson, Hans Fågelberg, Sven Karlsson, Allan Mellberg, Börje Johnsson.

Knäreds IK

reser till Halmstad för att taga ett nappatag med Nyhems Bollklubb. Nyhem besegrade för 14 dagar sedan Veinge och är sålunda inte något så lätt lag att tas med. Men Knäred tycks ha funnit formen och spelade mycket bra mot HBK:s 33-or, så det finns ju alltid en chans att det skall gå bra.

Knäred ställer upp med följande lag, som samlas kl. 9.15 å järnvägsstationen:

Knäred ställer upp med följande lag som samlas vid järnvägsstationen kl. 9.15: Kaj Svensson, Olle Johansson, Kurt Nilsson, Bertil Karlhager, Henry Björklund, Arne Björklund, Bertil Svensson, Torsten Eriksson, Erik Johansson, Karl Erik Karlsson, Hans Hansson.

Seriefinal

är kanske för tidigt att tala om men nog äro såväl Flyget som Veinge — efter den fina matchen mot Genevad — stora favoriter. Och det lag som vinner i morgon har säkerligen stora chanser att hävda sig i fortsättningen. Därför håller vi tummen för Veinge när laget i morgon skall resa till Halmstad och ta en dust mot flygarna.

Veinge ställer upp med följande lag, som samlas kl. 9.15: Erik Nilsson, Egron Bengtsson, Helge Karlsson, Harry Axelsson, Arne Jönsson, Stig Jacobsson, Ebbe Östring, Ingvar Karlsson, Kjell Österling, Anders Andersson, Olle Andersson.

B-laget samlas på samma tid för möte med F 14:s B-lag: John Nilsson, Jens Mellem, Ekström, Bror Johansson, Arvid Ottosson, Sone Göransson, Ebbe Karlsson, Axel Jönsson, Erik Andersson, Olle Gustavsson, Åke Gustavsson, John Johansson, Stig Olsson, Ottosson

Skottorps IF

slår av allt att döma vakt om serieledningen i matchen mot Skogaby i morgon. Laget har vunnit samtliga fyra matcher med stor marginal och kommer säkerligen att ta hem vinsten även i femte matchen. Men Skogaby har gjort en verkligt strong höstsäsong och det är inte värt för Skottorp att ta ut vinsten i förskott — då kan det bli nog så tråkiga efterräkningar.

Matchen börjar kl. 14.15 och Skottorp ställer upp med följande lag:

Magnus Johansson, Stig Andersson, Erik Nilsson, Karl Holmberg, Gunnar Pettersson, Helge Persson, Jerker Karlsson, Bengt Johnsson, Bertil Segerström, Anders Karlsson, Karl Persson.

Skogaby ställer upp med följande spelare, som samlas vid Konsum kl. 12.30: Gösta Larsson, Stig Allan Brorsson, John Ottosson, Stig Bengtsson, Gunnar Andersson, Harald Jönsson, Pelle Magnusson, Ali Bengtsson, Bertil Larsson, Torsten Karlsson, Rune Bengtsson.

Förmatch mellan Våxtorp och Skottorp.

I en förmatch, som börjar kl. 12.15 mötes Skottorps och Våxtorps B-lag i en vänskapsmatch. Här ställer Skottorp upp med följande lag: Hans Jönsson, Allan Svensson, Irild Karlsson, Sven Nilsson, Torsten Jönsson, Allan Svensson, Irild Karlsson, Sven Nilsson, Torsten Jönsson, Nils Bengtsson, Lars Olle Nilsson, Åke Andersson, Bruno Persson, Nils Persson, Sune Pålsson.

Jumbofinal

är det kanske lite för tidigt att tala om men det är i alla fall de båda jumbolagen i div. III som möts på Kornhults idrottsplats i morgon. Kornhult har gjort en förvånansvärt god insats i serien hittills och Ränneslöv, som är äldre i leken, dras med svåra besvär med sina spelare. Så att det bör bli en jämn och intressant match.

Matchen börjar kl. 14 och Kornhult mönstrar följande lag: Stig Sturesson, Sven Alrik Karlsson, Lars Larsson, Tage Karlsson, Gunnar Olsson, Holger Hjalmarsson, Torsten Andersson, Eve Johansson, Lennart Artursson, Bertil Karlsson.

Ränneslövs GIF mönstrar följande lag, som samlas vid Bergs hörna kl. 12.30: Olle Ottosson, Ivar Vie, Elvir Bengtsson, Lennart Hansson, Karl Eriksson, Ragnar Karlsson, Erik Persson, Bertil Nilsson, Ebbe Bengtsson, Tage Ottosson, Karl Johansson, Ingvar Wahlén, Olle Nilsson. Förhinder anmäles senast lördag kväll till tel. 113 Ränneslöv.

Våxtorps Bois.

A-laget är serieledigt men spelar i stället en vänskapsmatch mot Hishult B och ställer upp med följande A-lagsspelare som samlas på planen i morgon kl. 2 em.: Herbert Kristiansson, Knut Nilsson, Sven-Åke Johnsson, Eric Bengtsson, Karl-Gustav Nilsson, Egron Andersson, Jarl Hammarlund, Hasse Bengtsson, Robert Johansson, Sigvard Nilsson, Stig Bengtsson.

Våxtorps B-lag samlas kl. 11 fm. för resa till Skottorp: Ingvar Ericsson, Knut Sjunnesson, Arne Pettersson, John Olofsson, Hans Leandersson, Nisse Kristiansson, Sten Johansson, Gösta Karlsson, Gösta Sjunnesson, Bernt Johansson, Kurt Sjökrants Sune Andersson, Sven Nilsson.

Kornhults B-lag

samlas vid affären kl. 12 för resa till Råstorp: Mander Nilsson, Sture Truedsson, Jan Hilmersson, Hasse Håkansson, Sven Nilsson, Einar Karlsson, Knut Hjalmarsson, Einar Artursson, Sten Hjalmarsson, Villy Liljegren, Göran Leandersson.

Laholms Fotbollsförening.

Följande spelare samlas i dag lördag kl. 18 hos Göran Trydell för match mot Hasslövs pojklag: Jan Erik Persson, Boris Pålsson, Rolf Persson, Tore Nilsson, Göran Trydell, Jan Erik Johansson, Göte Johansson, Jan Olsheden, Ingemar Ingvarson, (Kjell Nilsson, Mats Johansson, reserv: Anders Trydell. Matchen spelas vid vattentornet kl. 18.30.

På torsdagen spelade LFF mot Värnens BK, varvid resultatet blev 2—2. LFF:s mål gjordes av Jan Erik Persson och Göran Trydell samt Värnens av Gösta Lindgren och Sven Gösta Ekelund.

Värnens B. K.

Följande fotbollsspelare samlas hos Knut Dahlström på söndag kl. 8.30:

Knut Dahlström, Östen Bengtsson, Nils-Olof Nilsson, Bengt-Arne Malmström, Ingmar Johansson, Jan-Åke Söderström, Sven Granberg, Bert Gustavsson, Gösta Lindgren, Sven Gösta Eklund, Åke Dahlström, Leif Andersson, Åke Uhlin.

Obs.! Medtag cykel.

Laholms tennisklubb.

De som skall deltaga i serietävlingen i mixed, anmodas söka kontakt för matcher lördagen, söndagen och därefter snarast möjligt, för att få tävlingen slutspelad.

Orienteringsfamiljerna Göransson i Laholm

får en liten blomma av sign. Stenman i Hallands Nyheter i en krönika om Fröslidatävlingen nyligen. Dessa familjer hör till de mera kända i halländska orienteringskretsar, skriver han. Walfrid — snart 50 år — brukar vara suverän bland de äldsta. Nu fick han nöja sig med 5:e platsen, men däremot glädjas så mycket mera över sina båda döttrar. Etta och trea i damernas nybörjarklass.

Inställd kunde denna tävling, heter det vidare, i värsta fall

Predikoturer

Frälsningsarmén, Våkärr, Fritz Nilssons loge: Onsd. kl. 8 em. Välkomstmöte för Kapten A. Bengtsson. Kamrater från Ängelholm medverkar. Sång och musik.
Laholm, Salemkyrkan: Sönd. kl. 10 Söndagsskolan börjar. Alla barn välkomna! 19 Predikan, p. Almborg. Onsd. kl. 20 Veckomöte. Almborg.
Hishult, Betania: Lörd. kl. 20 Bönemöte. Sönd. kl. 11 Sönd.-skolan börjar. Alla barn välkomna! Kl. 15 Predikan. G. Johansson, E. Almborg. Torsd. kl. 20 Veckomöte. G. Johansson.
Veinge, Tabernaklet: Sönd. kl. 8.45 Söndagsskola. 11 Predikan p. Almborg. Torsd. 20 Veckomöte. Almborg.
Genevad, Folkets hus: Sönd. kl. 13 Söndagsskolan börjar. Alla barn välkomna.
Ekeryd, Betania: Söndag den 4/9 kl. 11.30 Församlingshögtid, H.H.N. Offer. Onsdag kl. 7 Juniorernas månadsmöte.
Knäred, Betel: Söndag den 4/9 kl. 7 em. Evangeliskt möte, Sahlén, sång. Torsdag kl. 6 Juniorernas möte; 8 Väckelsemöte, Sahlén och sångarna.

SLU

Ahla SLU-avd.
kommer enligt annons att anordna ett flertal tävlingar i morgon hos Anton Gustavsson, Ahla.

Regelbunden skolfrukost i år till 280.000 elever

STOCKHOLM (TT).

Skolöverstyrelsen begär för nästa budgetår ett från 14 milj. till 19,6 milj. höjt anslag till skolmåltider, delvis beroende på ifrågasatt högre statsbidrag till verksamheten. Omkring 280,000 elever beräknas under året få skolfrukost.

Överstyrelsen har företagit en omfattande undersökning av skoldistriktens och kommunernas kostnader för skolmåltiderna och av det sätt på vilket måltiderna ordnats under åren 1948—1949. Medelkostnaderna för en skolmåltid var då 73 öre. Vanligen låg kostnaderna mellan 71 och 80 öre. I 8 procent av skoldistrikten höll sig utgifterna vid eller under det nu gällande bidragsunderlaget, som är 60 öre. Motsvarande siffra år 1948—1947 var 68 procent. Överstyrelsen föreslår därför nu att bidragsunderlaget höjs till 70 öre. Till skolor med endast en eller två läraravdelningar anses bidragsunderlaget böra utgöra 80 öre.

Skoldistrikten och kommunerna får ej nu hela bidragsunderlaget i statsbidrag utan endast en viss procent därav — hurumycket beror på antalet skattekronor per innevånare i kommunen. För skolmåltider till elever från annan kommun betalar emellertid staten hela bidragsunderlaget, d. v. s. 60 öre.

Om också enligt överstyrelsens förslag bidragsunderlaget blir 70 öre, kommer detta ofta icke att täcka skolkommunernas kostnader för de främmande eleverna, särskilt inte vid de skolor, där eleverna intar sina måltider i mjölkbarer eller på annan restaurang. För att inte utgifterna för de främmande lärjungarnas måltider skall verka tillbakahållande på verksamheten har föreslagits, att de verkliga kostnaderna, dock högst en krona per måltid, skall utgå av statsmedel.

Då svårigheterna på byggnadsmarknaden i mycket stor utsträckning bidrar till att de flesta skoldistrikt ej inför skolmåltider, har överstyrelsen vidare föreslagit, att de nu gällande övergångsbestämmelserna om begränsat antal lärjungar och lättillredd frukost (Oslo-frukost) skall gälla ytterligare i fem år.

EN EKONOMISK KONFERENS inleddes inom kort mellan Storbritannien, Canada och Förenta Staterna. Två namn i dollarkrisens centrum, amerikanske finansministern Snyder (över) och hans brittiske kollega Sir Stafford Cripps

Stor-Stockholms hunger efter folk bör stävjas

Landet bäst betjänt av ett väl förgrenat nät med tätorter

MALMÖ. (TT)

"Industriens lokalisering var ämnet för ett föredrag av statssekreterare Arne Lundberg vid Svenska kommunaltekniska föreningens årskongress, som på fredagen började i Malmö. Talaren kom i inledningen till den slutsatsen att lokaliseringsfrågan väsentligt gäller, vilka tätorter som kan eller bör växa i framtiden. Denna fråga måste studeras från fall till fall.

Av en i folkräkningsmaterialet redovisad ökning av invånarantalet i tätorterna med 491,000, kommer 157,000 på de tre största städerna. De sju städer, som 1945 hade mellan 50,000 och 100,000 invånare, ökade med 53,000, och de 18 städer med 20,000 till 50,000 invånare ökade med 89,000 invånare. Av tätorternas hela tillväxt 1945—1949 svarade dryga 60 procent på 28 städer över 20,000 invånare. Stor-Stockholm väntas enligt senaste prognos komma att växa till 1,2—1,3 miljoner. Lägger man därtill senaste generalplaneberäkningar för Malmö och Göteborg, skulle enbart de tre största städerna fram till 1970 komma att uppsluka största delen av eller möjligen hela den tänkbara tätortstillväxten under denna tid.

Det ekonomiska kravet på en lokalisering,

som möjliggör full sysselsättning och en effektiv produktion, har under åtskilliga årtionden i stort sett verkat för koncentration av befolkningen, men tendensen är ingalunda enhetlig. En stor del av landets befolkning kommer i framtiden att vara bosatt på ren landsbygd eller i mindre tätorter. Frågan är, hur de skall kunna få så stor tillgång som möjligt till de kollektiva anordningar, den ekonomiska, sociala och kulturella service, som livskraftiga tätorter kan erbjuda sina invånare. Detta är delvis ett kommunikationsproblem. Förbättrade kommunikationer underlättar för den spridda befolkningen inköp, nöjesliv, utbildning och tillgång till kulturella värden.

Men man är icke beredd att resa hur långt som helst för att tillfredsställa sina önskemål om service av olika slag. Ett sätt att bättre tillgodose dessa önskemål är att söka inrikta lokaliseringspolitiken icke på en befolkningskoncentration till ett fåtal stora tätorter utan på att främja bestånden eller utvecklingen av ett stort antal tätorter av många tätorter av sådan storlek och så belägna, att de glesbebyggda områdena i dem kunde få sina ekonomiska, sociala och kulturella centra.

Försvarspolitiska synpunkter talar i stort sett i samma riktning. Som exempel på sådana synpunkter kan nämnas att enligt officiella amerikanska beräkningar lär det sig inte att fälla en atombomb mot en stad med mindre än 50,000 invånare eller mot ett industriområde med mindre än 12 kvadratkilometers utsträckning.

En samhällelig lokaliseringspolitik

skulle innebära, att samhället lämnade företagarna och allmänheten så god information som möjligt rörande lokaliseringsfrågorna dels i syfte att underlätta förnuftiga beslut av enskilda medborgare i sådana frågor, dels för att underlätta offentlig kritik och diskussion.

Ett centralt statligt organ för ledning av lokaliseringspolitiken bör få karaktären av en nämnd och organiseras så, att förutsättningar finns för förtroendefullt samarbete med företagare och anställda inom enskilt näringsliv. De avstängningar, som redan gjorts inom åtskilliga län att samordna de olika länsmyndigheternas arbete, anlyder hur organisationen bör se ut i länen. Med hänsyn till den pågående utredningen om länsstyrelsernas organisation är det lämpligt, att den lokaliseringspolitiska länsplaneringen får börja i provisoriska former, varvid landshövdingen bör vara den ansvarige och lämpligt biträde beredas honom. Inom kommunerna torde drätselkammare och kommunalnämnder i samråd med andra kommunala organ, främst byggnadsnämnden, böra bereda lokaliseringspolitiska frågor.

De flesta är väl, säger statsrådet, numera ense om att fideikommissen är en föråldrad institution, som bör avvecklas, likaså att de kulturvärden som en del fideikommiss representerar bevaras.

Danskt mudderverk sänkt i Kattegatt i krock, 6 omkom

Enligt ett hit ingånget meddelande skall danska ångaren Nevada tidigt på torsdagsmorgonen ha kolliderat med ett mudderverk i Kattegatt.

Kollisionen ägde rum under stark tjocka, och mudderverket sandsuguren Vulcanus gick genast till botten, varvid hela besättningen, sex man, omkom.

Nevada gick omedelbart efter kollisionen på grund och står hårt på Svinerhjälp har tillkallats, varjämte en räddningsbåt gått ut för att söka efter de omkomna Kollisionen inträffade vid Hals Barre. Nevada är på 7,176 ton.

Farlig blodsjuka nu under kontroll

CHICAGO. (TT — Reuter.)

Den sällsynta och ytterst farliga blodsjukdomen polyaythemia vera — vid vilken kroppen alstrar röda blodkroppar alltför hastigt — kan nu — tas under kontroll genom en radioaktiv fosforförening, natriumradiofosfat, skriver dr John H. Lawrence vid university of California i en artikel i amerikanska läkarförbundets tidning.

Dr Lawrence framhåller att man under en tioårsperiod behandlat 172 patienter med denna metod, som i flertalet fall lämnat positivt resultat.

10,000 kr för uppspårande av avestadråparen

Regeringen utfäster belöning

STOCKHOLM (TT).

En belöning på tio tusen kr utfästes vid regeringssammanträdet på fredagen till den eller de personer, som ger polisen sådana upplysningar att mordet vid Avesta på taxichaufför Herman Olsson klaras upp. Länsstyrelsen i Kopparbergs län hade begärt att regeringen skulle fastställa en belöning på två tusen kronor, men regeringen höjde summan.

Fideikommissen föråldrat system - bör avvecklas

STOCKHOLM (TT).

Frågan om fideikommissens ställning är inte bortglömd fastän något nytt förslag i saken inte utarbetats efter det som 1945 underställdes riksdagsgruppernas pröving, framhåller statsrådet Zetterberg för Sv. M, med anknytning till försäljningen på Trolleriås. Vi har frågan liggande i departementet och att den ännu inte tagits upp på nytt får ses mot bakgrunden av att det här gäller ett komplex av juridiskt invecklade spörsmål och att det funnits andra ärenden, som vi ansett mer brådskande. När vi får tid och arbetskrafter skall emellertid också denna fråga tas upp.

Tre f. Titogeneraler leder invasionsarmé

WIEN.

Tre tidigare från Titos Jugoslavien till Bulgarien och Rumänien flyktade generaler, Jovanovic, Popavoda och Subotic, har nu av ryssarna utnämnts till ledare för en jugoslavisk "frihetsarmé" som sättes upp i Bulgarien och Rumänien. Den antititoistiska armén är utrustad med moderna ryska vapen, men den är inte starkare än omkring 10,000 man. Som rysk militär rådgivare och uppenbarligen som den egentlige kommendanten för de antititoistiska trupperna har sovjetryske generalöjtnanten Timojaf Balabanov utnämnts.

Den försvunne återfanns död i skogen

GÖTEBORG. (TT)

63-årige lägenhetsägaren Oskar Olsson från Gendalen, som varit försvunnen sedan 19 aug., anträffades på onsdagskvällen död i skogen i Lagmansö socken intill Solbrunn av en svampplockande inegnör. Liket låg en halv km. in i den täta skogen. Allt tyder på att den försvunne gått vilse och sedan legt sig för att vila och omkommit av hunger och trötthet.

HON MÅSTE DÖ . . .
(Forts. fr. sid. 3)

på ordet "basa" dess löjligare tyckte vi det lät.

— Ni ä så dumma, så dumma, klagade Hilda överljutt. Ni kan ha tid till å predika själva, tillade hon. Och då skrattade vi ännu mer.

Det var inte endast av gånget Hilda blev beundrad och hade medhåll. Hon hade medhåll och företräde hos lärarinnan. i skolan ocksåPå rasterna hände det ofta att lärarinnan kammade håret på någon av flickorna och detta att bli kammad av henne betraktades som en stor ynnest. Det var ju klart att hon löste upp Hildas hårt flätade härpiska och kammade henne på sitt eget piffiga sätt. Det skrynkliga härbandet förvandlades i all hast till en jättefluga som bredde ut sina färggranna vingar över Hildas blonda hår. Var det inte underligt då om vi andra förbisedda kände oss en smula avundsjuka? Nästa lektion hade vi svårt för att hålla våra tankar och ögon från sidenflugan, vilket belönades med en varning eller en luggning just vid tinningen där det gjorde så innerligt ont.

Men Hilda var också duktig i skolan och hon var ej mer än elva år då hon tog examen i folkskolan. Visst var hon värd allas vår beundran.

Sedan blev det en tid då hon drog sig ifrån gänget. Hon växte fort, fick vackra kläder och såg äldre ut än hon var. Hon fick annat umgänge och deltog snart i de nya vännernas nöjen. Ett rykte sade att Hilda var betänkt på att fara till Grimslövs folkhögskola. Detta väckte mycket uppmärksamhet för på den tiden och i den trakten var ungdomarna nöjda med den bildning folkskolan gav dem. Men Hilda var flera trappsteg före många andra och då så var det inget att säga om.

Hilda var ej någon skönhet men hon såg bra ut ändå. Hade ett ovalt ansikte, rak näsa, fint formad mun, ljust rakt hår med, som man sade "koslickar" på båda sidor om pannan, och blå ögon. Alltså inget "särskilt" utseende. Men hon hade en viss förmåga att "ha sig" och hon var glad och trevlig. Och så hade hon råd med att resa till staden då och då och "kläda upp sig". Och det ville inte säga litet. Verkan härav låt heller inte länge vänta på sig. Man sade: Hilda har fästman och så nämnde man en viss ung man med anseende.

Jo, det skulle man då säja! Ha fästman vid sexton— sjutton år och kunna knipa den, som så många andra ville ha. Där fick vi andra flickor av gänget något att bita i. Vi var bara som småtöser ännu. Hade varken fina kläder eller fästmän. Men Hilda hade både det ena och det andra. Hon hade en hatt som var som en dröm, en klänning tunn och lätt som en tanke och en ljus kappa, mjuk som en kattunge.

Och tiden gick. Sedan förspordes en sorglig nyhet, som väckte förstämning bland släkt och vänner. Hilda var sjuk. Doktorn sade, att hon gick nog ej igenom den. Hon låg i sin säng som en bruten blomma, sjuk och förbi. Både hatt och kappa och alla vackra kläder fick vara i fred för henne. Hon behövde dem ej mer. Kunde inte glädjas över dem. Vad hjälpte det nu med alla vänner och all beundran. Kunde flickorna i gänget hjälpa Eller fästmannen? Nej! En dag trädde döden över tröskeln till rummet hon låg i. Hon låg som i dvala, såg honom inte, visste väl knappast om att hon sjönk allt djupare och gled allt längre bort och hän från livet och in i det okända. Döden kom närmare. Den lade sin kalla hand på hennes panna. Då var det som om en stålklinga bräckts i hennes ögon. De välvde sig inåt under ögonlocken och borta var all fägring och allt som förr beundrats.

På pingstdagen var det en grotta ute på gården till Hildas hem. Främst i den stod ett bord med vit duk. Och på bordet stod en tavla med Hildas initialer. Framför tavlan stod fem ljus, de fyra brann, vilket betydde att hennes föräldrar och syskon levde. Men Hildas ljus hade brunnit en bit sedan hade det slocknat. Den svartbrända veken mitt i den bländvita stearinen var en symbol av ett liv som slocknat i förtid. Framför bordet stod kistan och i den låg Hilda, klädd som en brud i slöja och krona och med vårens blomster instuckna i den kalla, stelnade handen. I dag var det hennes bröllopsdag. Prästen skulle viga henne fastän det blev vid jorden och graven. Blott en afton, blott en afton bor jag här. Men om Hilda kunde sägas att hon bodde här blott en morgon. Tänk, bara sjutton år och likväl hunnit med att leva, och att älska och att dö.

Men vi människor förstå så litet den djupare meningen i vad som sker.

Buchenwalds frisör n:r 1 rakar och klipper nu folk i Laholm!

Rubriken härovan verkar kanske lite förbluffande på läsaren. Men det som rubriken säger, är faktiskt överensstämmande med sanningen.

— Hu, det låter ju hemskt, säger kanske någon. Själva ordet Buchenwald har onekligen en hemsk klang, men det andra i rubriken låter ju bara bra. Till Buchenwald kom som bekant många verkligt fina människor, och den som mot sin vilja sattes att raka och klippa lägrets SS-herrar måste vara en skicklig yrkesman, SS-männen ansåg sig nog själva vara de allra finaste exemplaren av herrefolket, och till att hålla dem putsade i knoppen dög inte vilken klåpare som helst. Den som hade det tvivelaktiga nöjet att vara SS:s frisör i Buchenwald var en dansk vid namn Edv. Larsen från Köpenhamn, och sedan någon tid är han anställd i Gunnar Lindvalls frisérsalong i Laholm.

Nu säger det ju sig självt, att hr Larsen inte frivilligt sökte konditionen i Buchenwald. Gestapo kom och hämtade honom, och han hade inget annat val än att följa med. Men innan vi går över till att låta honom berätta om sitt liv i lägret, ber vi honom tala lite om sina tidigare öden. Och det gör han gärna, ty han är en vänlig och meddelsam man och han berättar om sina öden med äkta dansk gemyt.

EDV. LARSEN.

En vandrande "gesäll".

— Jag har alltid varit en "zigenarnatur", omtalar han. Men första utlandsstripp gjorde jag, när jag var 17 år, och färden gick då till Kristiansand i Norge, där jag fick arbete hos en frisör.

Så kom han tillbaka till Danmark. Det var under det första världskrigets sista år, och efter hemkomsten fick han träda i fosterlandets tjänst. Och så gifte han sig.

— På tok för tidigt, säger han humoristiskt.

Och vandrarlusten kunde han inte kväva i längden. Han överlämnade affärens skötsel till sin fru och gav sig ut igen. Det blev Tyskland, som fick äran av hans besök, och han hade arbete i Cuxhafen, Hamburg och Berlin. Efter att ha varit hemma i Danmark ett tag och därunder hunnit öppna en frisérsalong i Frederikshavn kom han till Wien. Både i Tyskland och Wien trivdes hr Larsen utmärkt, säger han. Tyskarna var vänliga och hjälpsamma. Det vore orätt att säga något annat. Wienarna är han kanske än mer förtjust i. Det var en härlig stad, härliga människor, ett folk med själsadel. Efter åtta månader i Wien gick färden vidare. Det blev sejourer i Zürich, Amsterdam, Rotterdam och Bryssel.

Men det skulle bli ett hastigt slut på friheten för honom. Den 14 februari 1942 kom Gestapo och hämtade Larsen. Orsaken? Jo, han hade agiterat mot värvningen av frivilliga till den danska frikåren i tysk tjänst. Och det var som bekant riskabelt att driva en sådan agitation.

16-timmarsdag i stenbrotten.

Två månader tog resan till fånglägret, och där fick Larsen den första tiden arbeta 16 timmar om dagen i stenbrotten. På söndagarna, som även på denna plats skulle ha viss karaktär av vilodag, var arbetstiden "bara" tio timmar! Efter en tid fick frisör Larsen gå tillbaka till sitt yrke, nu med de olyckliga medfångarna som "kunder". Som bekant var Buchenwald ett genomgångsläger, och de som tog in där skulle befrias från allt hår samt badas och desinficieras.

Så småningom avancerade hr Larsen till SS-frisör, d. v. s. han fick raka och klippa fångvaktarе och annan personal vid lägret. Nu fick han det något drägligare. Genom sitt umgänge med lägrets härskare lärde han sig att "organisera" sitt dagliga liv i Buchenwald, d. v. s. att stjäla det han kom över och ville ha, och i SS-männens köksregioner fanns det alltid något att hämta. Men trots att han sålunda hade det bättre ställt än de flesta andra fångarna, var det naturligtvis ingen angenäm vistelse för honom i Buchenwald. När han den 3 februari 1944 återkom till Köpenhamn hade han magrat 30 kilo!

Ohyggligheter i överflöd.

Under sin tvåriga vistelse i det fruktansvärda lägret fick Larsen bevittna många ohyggligheter. Som ett exempel på tyskarnas disciplinära åtgärder berättar han, att franska fångar en gång inte tog av sig mössorna tillräckligt snabbt, när en tysk officer kom på inspektion. Det blev naturligtvis bestraffning. Man ställde upp de tredskande och delade in dem i ettor och tvåor. Alla tvåorna — 72 man — fick marschera till en skogsdunge. De hängdes med armarna i träden. Först hade man vridit armarna bakåt, och upphängningen var alltså rena tortyren. De stackare, som överlevde "bestraffningen" blev invalider för livet.

En fest på Aalborgs akvavit i Buchenwald.

Men hr Larsen vill helst inte berätta om dessa ohyggligheter. De har ju redan skildrats i tidningarna, säger han. Det bör inte förnekas, att lägerpersonalen också kunde vara hygglig, framhåller han. Så omtalar hr Larsen en lustig episod om när han och en tjeckisk professor dräck "Aalborgs akvavit" i Buchenwald.

— Professorn var chefsklikare, och han hade alltså tillgång till medikamenter, bl. a. sprit. Eftersom jag var frisör, kände han mig. Det gjorde förresten de flesta i lägret. En dag överraskade han mig med att fråga, om jag ville ha en snaps Aalborg akvavit. Detta är som bekant ett även utanför Danmark berömt brännvin.

Jag tackade förstås ja på stående fot, berättar hr Larsen. Sådana rara saker som Aalborgs akvavit vankades naturligtvis inte i Buchenwald. Professorn tålade om att han gjort brännvinet av apotekssprit med tillsats av vatten och kryddor, allt enligt ett recept som han funnit och som skulle vara detsamma som användes för Aalborgs akvavit. Om hans "hembrända" sprit verkligen motsvarade den äkta varan, vet jag inte, omtalar hr Larsen. Jag hade inte smakat sprit då på ett år, och mina smaknerver var nog inte i ordning. Men det var i alla fall gott med en snaps.

Det tror vi. Den som mot sin vilja var tvungen att bo i Buchenwald, han kunde nog behöva en styrketår. — Efter hemkomsten till Danmark reste hr Larsen till Sverige, och här har han nu arbetat sedan dess. Och trivts bra här. Vi förmodar, att även de svenskar, som haft nöjet att bli rakade och klippa av honom, trivts bra med honom som frisör.

På BIO

Skottorps Bio

kör på söndag den grandiosa sjörövarfilmen "Sinbad Sjöfararen" med Douglas Fairbanks i huvudrollen. Filmen, som är inspelad i färg, är en verkligt god exponent för en äventyrsfilm och publiken sitter med andan i halsen inför alla de faror och äventyr, som hjälten råkar in i. Se annons!

VET DU VAD "FRI FART ÄR"? Begreppet "fri fart" är inte liktydigt med "vad motorcykeln tål" utan innebär, att farten skall lämpas efter trafiken och vägens beskaffenhet. Omkörningar i kurvor, backkrön samt på bro är och viadukter dömer den omdömeslöse motorcyklisten.

Gynna LAHOLMS TIDNINGS annonsörer!

Laholmsherrarna vettiga även ifråga om skägg och hår

Frisörmästare G. LINDVALL.

Medan vi är inne i Lindvalls frisérsalong och pratar, får vi veta, att hr Larsen inte är den ende i den firman, som kan skryta med en lite ovanlig kondition i frisöryrket. Firmainnehavaren, frisörmästare G. Lindvall har nämligen en gång renraka själva hans majestät konung Gustaf den femte av Sverige.

— Det var i Båstad sommaren 1942, som jag hade nöjet att klippa och raka Mr. G., omtalar hr Lindvall. Jag hade då plats i Anton Pettersons frisérsalong där, och en dag när kungen kom in, fick jag ta hand om honom.

Om laholmsherrarnas hår- och skäggvanor har hr Lindvall inget särskilt att säga, vilket ju innebär, att laholmare och sydhallänningar är vettiga även i fråga om hår och skägg. Swingpjatthåret är naturligtvis för länge sedan ett minne blott. Ett slag för kort tid sen såg det ut att bli ett mode med kortsnaggat hår, men den tendensen har redan gått tillbaka.

Petrus.

Ortsnyheterna först i Laholms Tidning

12 söndagen e. Trefald.

Sabbatstankar

Allt har han väl beställt: de döva låter han höra och de stumma tala.

Mark. 7:37.

Evangelisten berättar, att Jesus botade en dövstum, och folket häpnade över det stora undret. Så gör Herren även i våra dagar. All vår sjukvård är en frukt av den kärlekens Ande, som kristendomen gjutit in i samhällslivet. Blinda, dövstumma och vanföra människor voro bland både judar och hedningar föraktade. De lämnades att förgås i elände. Vad har kristendomen egentligen uträttat? Så spörjes det med en viss ringaktning. Den, som så frågar, må besöka våra dövstummaskolor och häpna liksom judarna, gladjas över barnhärtighetens storverk och ge kristendomen rätt. Gud vare lov, att Kristus kom i världen!

Och vi, som både höra och tala, skulle icke vi tacka Gud för den underbara gåvan? Det tänker man sällan på. Talgåvan är oss given att uttrycka våra tankar och låta oss människor hava gemenskap, gladja varandra och tillsammans sjunga sånger till Guds ära. Det dagliga talet skall vara ärligt och kärleksfullt. Säg inte allt vad du menar, men mena allt vad du säger! Tungan missbrukas ofta. Varför skola vi såra varandra med bittra ord? Vi må vara försiktiga och grannlaga, vi må tiga med anmärkningarna men vara villiga att uppmuntra varandra. Man kommer sig inte för. Det finns två ord, som vi ha mycket svårt att få fram i rättan tid, nämligen tack och förlåt! Man ville tacka men går inbunden och tiger. Man skulle be om ursäkt men gör det icke. Då är tungan bunden, och så uppkommer missförstånd människor emellan t. o. m. i hemmet. Självviskheten, stoltheten stänger det ena hjärtat för det andra, men öppenhjärtiga människor finna varandra. Ett vänligt ord kan göra under. Det vill Herren lära oss. Därom skrev Paulus till Filipperna: "För övrigt, mina bröder, vad sant är, vad värdigt, vad rätt, vad rent är, vad som är älskligt och värt att akta, ja, allt vad dygd heter och allt, som förtjänar att prisas — tänken på allt sådant!" Där äga vi en gyllene regel för den dagliga sammanlevnaden.

Med våra medfödda gåvor, förnuft och alla sinnen, skola vi gagna varandra men framför allt tjäna och lova Gud. Vi äro kristna människor, men de flesta vilja ej mer höra Guds ord. Slutligen bliva de döva för Andens röst i samvetet, tro ej på det andliga, tro ej på Gud. Olyckliga äro de, andligen dövstumma. Psalmer och kristliga sånger lärde de sig i barndomen, men de tro icke mer, de sjunga icke mer Guds lov. Psalmen har tystnat, och gladjen försvann. Avkristningen har förstummat folket. Den Gud, som man ej tror på, kan man ej tacka och lova, icke ens i skördetiden, då varje ax, varje strå talar om Skaparens godhet.

Ännu finnes dock troende kristna, som flitigt samlas i helgedomen för att höra livets ord. Ännu stiger tempelsången såsom ett heligt lovoffer upp ur menighetens hjärtan. Ännu fröjdas mängen from själ i templets famn, "himlens tungomål rent talar och av hoppet sig hugsvalar". Gud har väckt det andliga livet. Han giver det ock sin dagliga näring i ordet i bönen och i den heliga sången. Och de andliga dövstumma, som stå slöa och likgiltiga, även de kunna vara med. Än gör Herren under. Han löser tungans band för var och en, som söker honom. Ännu är det tid. Kom innan det är försent!

Paul Nilsson.

"Vi fick sova i en garderob medan en av oss höll vakt"

MISSIONÄR ANNA NILSSON I VÄXTORP BERÄTTAR OM MISSIONÄRSLIV I KRIGETS KINA.

ANNA NILSSON.

Missionär Anna Nilsson, bördig från Hardemo i Närke, som sedan maj månad i år varit bosatt och verksam som evangelist i Växtorp, har under tio års tid arbetat som missionär på Örebro Missionsförenings fält i Ningwu i norra Kina.

— Det var med stora förväntningar jag år 1935 reste ut som missionär, berättar fröken Anna Nilsson då tidningens medarbetare besöker henne. Någon missionsromantik finns inte ute på missionsfälten — det är bara i hemlandet den trivs —, men verkligheten är förmer än romantiken. Såsom missionär, fortsätter hon vidare, får man leva samman med folket i deras vardagsliv, lära känna deras vanor och tänkesätt och jag har på så sätt lärt mig att djupt älska det kinesiska folket. En missionär är en fojkets vän och räknas och mottages som sådan.

Oro, faror och mödor

dog för dag kännetecknа en Kinamissionärs liv. Ända sedan 1937 har krig rått i Kina och vi har hela tiden levt i fara för krigshändelser. Ningwu har under tiden juli 1937 till augusti 1945 bytt herrar sex gånger och verje gång föregicks maktombytet av fruktansvärda slag. Minst 3.000 människor har dödats vid striderna om staden. Det har varit nationalisttrupper, japaner och kommunister som slagits om herraväldet över staden. Nu är den ockuperad av kommunisterna.

En missionär får eller kan inte tala om politik — han måste såsom Fridsfurstens sändebud vara allas vän — men på vår fråga om det politiska läget i Kina, svarar fröken Nilsson, att kineserna äro mycket fridsälskande och att den kinesiske bonden vet intet bättre än att i fred få odla sin jord. Över allt älskar kineserna ordet p i n g - a n (frid).

Fröken Nilsson berättar att hon under två och ett halvt år varit isolerad från yttervärlden. Inga tidningar kom, ingen radio fick man ha — det var förenat med dödsstraff att inneha radio — och inga svenska brev släpptes fram. Under japanernas beskjutning av staden tillbragte fröken Nilsson och ett missionärspar tretiotre nätter i en garderob. De vågade inte vara i rummen. En av dem vakade medan de två andra sov. När staden föll, tog japanerna sig in i missionsstationen och gjorde husundersökning. De gjorde oss intet ont, ty de respekterade svenskarna för deras neutralitet. De frågade oss om vi gömde några fiender, men vi svarade att vi inte hade några fiender utan voro vänner med alla. En gång i veckan företogo japanerna husundersökning hos oss, men ingenting togs från oss. Det obehagligaste var att husundersökningarna oftast företogos om nätterna.

Missionstationen en eftertraktad tillflyktsort.

Under permissionstiden kommo de japanska soldaterna ofta på besök och voro då de trevligaste och snällaste människor man kunde tänka sig. De krigsskadade fick missionärerna taga hand om. Kineserna hade inget Röda kors eller överhuvud någon krigssjukvård och japanernas Röda kors var mycket dåligt utrustat. Till missionärsstationen kom skadade och sårade och alla fick hjälp och vård. Missionsstationen var som en fridens ö mitt i ett upprört krigshav.

Ningwu är stamort för Kinas förnämsta bankirer och största affärsmän och det är ett stolt, aristokratiskt folk som bor där. Tio år före kriget var det omöjligt att nå dess inbyggare med evangelium. De första missionärer, som anlände dit, möttes med stenkastning och ropet: "Vi har mat och kläder och allt vad vi behöva och har intet behov av eder Jesus". Sedan den fruktansvärda nöden hemsökt staden, öppnades hjärtana för evangelium och missionsstationen blev en av alla eftertraktad tillflyktsort och stora skaror upplevde kristendomens livsomskapande makt.

Många mord på missionärer.

Många missionärer har fått ljuta martyrdöden i Kina. Missionärsmorden har i de flesta fall varit rena rånmord. Förövarna har oftast varit pojkar i tonåren, vilka kommit över skjutvapen och som, för att komma åt pengar eller andra värdesaker, mördat missionärerna. Kineserna har inte samma rättsbegrepp som vi västerlänningar och de hålla det inte för något grövre brott att röva en guldring ett smycke eller något annat från en medmänniska. När missionärerna är ute på resor har de därför sina pengar, vigselringar och andra värdeföremål insydda i underkläderna.

Missionär Anna Nilsson har under sin missionstid verkat som sjuk- och hemsyster och skattar sig lycklig över att ha fått giva tio av sina bästa år i tjänst åt Kinas nödställda folk, vilket har ett skriande behov av fridens och kärlekens evangelium. Jag har, yttrar fröken Nilsson, fått gå till de nödlidande därute som en vän och har fått tala tröstens ord ur Livets bok till dem, jag har fått tvätta och förbinda deras sår och komma dem nära på ett förtroljgare sätt än man vanligen kommer svenskarna nära. Jag har fått bliva deras vän och fått möta rik och varm kärlek, trots olikheter i hudfärg, språk och levnadsomständigheter.

Kineserna äro synnerligen tåliga. De glömmer aldrig en oförrätt, men förgäter ej heller en kärleksgärning. Kinesen kan ge livet för den som bevisat honom gott.

Det kinesiska språket

är mycket svårt, men samtidigt är det världens högst kulturella språk. Kinesiskan har 214 grundtecken — radikaler — av vilka övriga skrivtecken äro sammansatta. Varje skrivtecken är en ordbild eller rebus. Dessa ordbilder kallas karaktärer. Kan man 5,000 ordbilder reder man sig bra med språket, men ju flera av de 40,000 ordbilder, som språket äger, man känner till och är förtrogen med, desto lärdare anses man vara. Nya Testamentet består av 5,000 karaktärer.

Från början av 1930-talet gick en reformrörelse fram genom norra Kina med lösen: Fram mot läskunnighet! och skolor upprättades i alla byar och alla barn, både flickor och pojkar, fingo lära läsa —, om de ville och hade råd. Staten gav inga bidrag varken till lärarlöner eller skolmaterial. Många begagnade sig av förmånen att få lära sig att läsa, men så kom kriget och slog sönder alltsammans.

Att vara missionär

är att ständigt leva på helspänn, men att så göra möter krafterna i hög grad. Arbetsperioderna äro därför begränsade till sju år, varefter missionären får vila ut något år i hemlandet. Genom krigshändelserna voro alla vägar till hemlandet stängda, varför fröken Nilsson måste stanna på fältet tre år längre än den ordinarie tiden.

En dag nådde ett rykte till Ningwu om att ett svenskt missionsflygplan skulle ha insatts i trafik för att föra missionärer till och från missionsfälten. Man vågade dock inte tro detta underbara rykte. Att det dock var sant, fick hon höra i Peking, dit hon år 1945 rest för att undersöka möjligheterna för hemresa. Det var Svenska Kyrkans Missionsstyrelses missionssekreterare Oskar Rundblom som vid en gudstjänst i Svenska Pingstmissionens missionärshem berättade om missionsflygplanet. Ansgar och att detta snart kom till Kina för att föra hem missionärerna, först och främst de som voro sjuka eller hade barn. Det var dock många missionärer som hade varit ute flera år över den vanliga tiden och för att inte få vänta närmare ännu ett par år innan hon skulle få resa till sitt älskade hemland, måste fröken Nilsson söka sig andra transportmedel än missionsflygplanet. Härom skall berättas i en följande artikel.

Hilmer S—n.

Mel. Sv. ps. 413.

Ett vänligt ord kan göra under,
Det läker hjärtats djupa sår,
Det är ett ljus i mörka stunder,
En hand, som torkar ögats tår,
Ett vänligt ord är änglabud,
En hälsning ifrån Herren Gud,
En psalm kan tunga bördor lätta
För mig och dig i Herrens hus,
Den sörjande med glädje mätta,
I öddens skugga tända ljus,
Vår andakt, höjd av Andens röst,
Är himmelriket i vårt bröst.

JON VINBERG
en köpman i Laholm för hundra år sedan

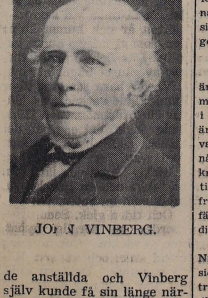
En bemärkt köpman i Laholm för hundra år sedan var Jon Vinberg. Han föddes den 23/11 1809 och var yngste sonen till nämndemannen och riksdagsmannen Per Persson i Öringe och hans hustru Ingeborg Nilsdotter.

Redan som mycket ung startade Jon en liten affärsrörelse i Laholm där han inköpt en fastighet i Gamleby. Men för att driva affär där behövdes varor och det var på den tiden ett vida större problem att skaffa dem än vad det nu är. Trots alla restriktioner har vi inte en aning om vad de gamla hade att utstå för att skaffa fram det som behövdes till livets uppehälle och nödtorft. Det var för Vinbergs del att köra med häst och vagn till Borås och där tillhandla sig tyger och garn. I Mark hade han en god vän i den redan då ryktbare grundaren av Rydboholms industrier Sven Eriksson. Båda hade ju från början gjort samma start i livet och säkert var det många beröringspunkter dem emellan.

Affären växte och nu inköptes den fastighet som fabr. Lindeskog nu äger, och här blev, efter den tidens krav, en finare "handelsbod" inredd.

Så länge affären i Gamleby hade bestånd hade Vinbergs hustru skött denna, men nu anskaffades biträden och sonen Anders-Petter fick också sätta sig in i köpmannens yrke.

"Ärkorna" till Borås kunde nu anförtros åt någon av nära Göteborg.

JON VINBERG.

de anställda och Vinberg själv kunde få sin länge närda önskan uppfylld, den att få se sig lite mera om i världen.

På den tiden var det ett stort företag att resa till Stockholm och nu beslöt han att fara kanalvägen dit. Säkert hade han som barn hört sin far berätta om alla Stockholms sevärdheter och nu skulle han själv få uppleva sin barndoms fantasibilder.

Resorna voro nu vida mera bekväma än 50 år tidigare och kunde företagas kanalvägen. Längt in i ålderns höst kunde Vinberg berätta om denna resa och allt han upplevt under densamma. På 1870-talet inköpte han säteriet Holm på Hisingen och där utandades han sin sista suck något av de sista åren på 1880-talet. Han ligger begraven på Tuve kyrkogård

Han kom till hennes grav efter fyrtio ensamma år

För LAHOLMS TIDNING av C. O. NILSSON.

Enkelt och osentimenalt berättar här sparbankskamrer C. O. Nilsson i Hishult om två gripande människoöden. Det var två barnhusbarn, en pojke och en flicka, som växte upp tillsammans under svåra förhållanden och vilka såsom vuxna älskade varandra men av ödet skildes, den unga kvinnan för att efter mycket lidande dö om några år och mannen för att leva ett ensamt liv på den andra sidan Atlanten. Skildringen följer strikt verkligheten, och inte ens huvudpersonerna s namn har ändrats.

Då jag härförleden såg i en svenskamerikansk tidning som jag händelsevis fick i händerna under notiser om döda namnet snickaren Fr. Forsberg, väckte detta många gamla minnen till liv. Vi hade varit goda vänner och arbetskamrater som byggnadssnickare i Hälsingborg 1898. Vi voro i samma ålder. Han var en kraftig gladlynt yngling, som tog livet på allvar och ödslade aldrig bort den lilla förtjänsten i onödan utan sparade så mycket som möjligt för kommande behov. Han hade aldrig känt varken far mor, då han var ett barnhusbarn, som jämte en jämnårig flicka, Neta, vid fyraårsåldern tagits om hand i ett litet jordbrukarehem i nordvästra Skåne för fosterlön från anstalten. Hemmet blev ingalunda ersättning för far och mor. Mest vankades hårda ord, hårt arbete och stryk om barnen ej kunde uträtta nog. Det var nära att de genom barnavårdens ingripande fått andra fosterföräldrar.

Barnen slöto sig allt närmare till varandra och då de konfirmerats, samt betalningen från barnhuset upphörde, sökte de plats på var sitt håll för att tjäna till brödet. Forsberg fick börja som lärling i en snickareverkstad i närheten av Eslöv och Neta fick plats som lillpiga nära därintill. Gården brann ner och Neta hade blivit innebränd om ej Forsberg kommit tillstädes och med fara för eget liv räddat henne ur elden. En gång förut hade han räddat henens liv, då hon som 10-årig hållit på att drunkna i en damm vid fosterhemmet.

När de bytte om platser hade de alltid kontakt med varandra och vänskapen hade övergått till ömsesidig kärlek, som de väl trodde skulle vara livet ut. Och det var därför att Forsberg sparade och deras förlovning var bestämd till jul och snart därefter äktenskap.

Nu hade Neta en plats, som var ganska stränga, en 2—3 mil från Hälsingborg, så att hon, som Forsberg trodde, väl ej hade tid att skriva ofta, och hon fick ej emottaga manligt besök där hon tjänade. På den tiden fanns inget som hette semester för tjänarna. Söndagen den 2 oktober kom Neta på besök till oss. Det var en ovanligt vacker flicka, som därtill verkade mycket snäll, fast jag nästan tyckte hon bort varit lite gladare. (Orsaken härtill fick jag veta senare). En kort stund därefter kom min trolovade att hälsa på mig. Hon hade som många andra kommit till Skåne, till en plats, ett par stationer från Hälsingborg, för att taga upp betor. Gläd jen stod högt i taket och vi följdes åt alla fyra ut på stan, åto en enkel middag och drucko kaffe. Och våra flickor tänkte ej alls på något lyxbetonat. Dagen gick fort till ända och vi följde våra flickor till tågen som gingo på olika håll. Neta såg jag aldrig mera.

Nästa söndag reste jag upp och hälsade på min fästmö i betorna och kom sent hem. Jag blev glansa förvånad då jag såg att lampan brann i vårt rum, då Forsberg alltid plägade lägga sig tidigt. Och ännu mera bestört blev jag d jag kom in och fick se Forsberg rastlöst vandra av och an i vår lilla kammare. Det syntes tydligen att han grätit. Trots att vi aldrig annars haft några hemligheter för varandra svarade han undvikande på mina frågor, om han hade farlig tand värk eller var sjuk, eller vad sorg han kunde ha fått. Jag trodde ett tag att kanske hans moder givit sig tillkänna och kanske dött.

Till sist räckte han mig ett brev. Läs! sade han. Hade du blivit glad om du fått ett sådant brev från din flicka? Jag läste brevet från Neta. Det var ej särskilt långt men innehöll upplysningen, att hon nu måste göra slut på giftermålsplanen med Forsberg. Hon hade stridit länge för sin kärlek till honom som hade hennes hjärta, men hon hade alltid fruktat fattigdomen och trälarbetet, som hon alltid haft och hon fruktade om de gifte sig, skulle det bliva svårt livet ut. Nu hade en rik mans ende son länge frestat henne så att hon ej hade kunnat stå emot och vad värre var, han hade förfört henne så hon var på väg att bli mor och hon kunde ej förlåta sig själv.

Ack om det hade varit du som frestat mig i stället så hade detta ej hänt, skrev hon. Vi skola nu gifta oss men jag hade ej mod att säga dig sanningen i söndags, fast det var därför jag reste till dig. Och så bad hon honom förlåta och glömma henne som ovärdig varelse som blott var förtjänt av hans förakt. — Det syntes på papperet att hon skrivit under tårar.

— Vad tycker du, sade han då jag läst brevet. Jag svarade att det var mycket simpelt handlat av flickan och en sådan var ej värd att menade att det ej var menade att det ej var för Netas skull att hon kommit i olycka. Han kände mannen som var en morsgris och kvinnotjusare som hade ställt flera kvinnor förut i olycka, som det heter. Forsberg sörjde mest för han visste att Neta aldrig skulle bliva lycklig med den andre.

Jag blev mycket uppskakad av den kraftige mannens förtvivlan. Hans ord "hade du blivit glad om du fått ett sådant brev från din flicka?" ljödo ständigt i mina öron. Den natten blev sömnlös för oss båda, helst som Forsberg i sin förtvivlan förklarade att livet för honom ej mer ägde värde. Han hade förlorat allt för vilket han arbetat och strävat. Och jag fruktade att han skulle göra sig själv illa.

Forsberg hade aldrig förstummat en arbetstimma för ut. Men nästa dag gick han ej till arbetet utan bad mig meddela att han var sjuk. Om kvällen då jag kom från arbetet satt han grubblande vid bordet med många påbörjade avskedsbrev till Neta, som han alla kasserat och bad mig i stället skriva ett avskedsbrev på vers. Den kvällen var jag för sömning för att samla tankarna och det var ju en rätt delikat uppgift att fullgöra hans uppdrag. Men med ledning av de brev som han påbörjat på prosa lovade jag försöka då jag tänkt lite närmare på saken. Ett par kvällar senare skrev jag konceptet till det avskedsbrev han sände henne daterat den 10/10 1898.

Forsberg återgick ej mera till arbetet. Han sade sig ej kunna märka till en bräda. En vecka senare spordes det att det lysts för Neta i en landsortskyrka. Och några dagar senare var F. på väg mot Göteborg för att resa till Amerika. Han lovade att skriva till mig någon gång om han kunde bliva människa igen. Men jag fick aldrig något brev från honom. Han ske han skrivit så brevet ej träffat mig, då jag reste från Hälsingborg och gifte mig på våren 1899.

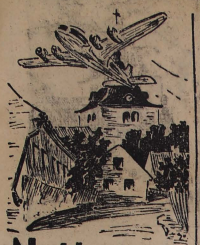
Om Netas livsöde hörde jag senare en del. Hennes lyckodrömmar om att bliva kvitt fattigdomen blev blott en såpbubbla, som brast nästan genast. Mannens kärlek till henne svalnade fort. Svärmodern tålde henne ej. Hon hade tänkt att den avgudade son nen skulle gifta sig till en förmögenhet som skulle räddat det ihåliga boet från krasch, vilket Neta aldrig anat. Hon födde sitt barn, vilket dog vid födseln och det var nära att modern även fått följa med, vilket kanske varit lyckligast. Mannen hade redan sökt sig till andra kvinnor och levde ett utsvävande liv. Knappt ett år därefter dog svärfadern och boet gick i konkurs med stora förluster för fordringsägarna, och Neta blev totalt utfattig och övergavs av mannen. Han hade många skulder och försökte rädda sig med förfalskningar och när dessa uppdagades gick han rättvisan i förväg.

Neta återvann aldrig hälsan. Sorger och umbäranden samt bittra minnen bröt ned henne, så att hon ej kunde arbeta. Och knappt tre år efter äktenskapet myl lades den unga änkan ned på en undangömd plats på den lilla kyrkogården. Inga anhöriga vårdade hennes grav — Omkring 40 år senare kom en c:a 60-årig böjd främling och gjorde efterforskningar, och fick reda på var graven var belägen. Han hade svårt att tala och förstå svenska språket, och han var ej vidare medelsam. Men han röjde bort gräset på grävkullen och planterade friska blommor samt lade en krans på graven och en med las skyd dad liten marmorplatta, på vilken det i förgylda bokstäver stod att läsa:

N E T A
Älskad i livet.
Aldrig glömd.

F.

Ett par dagar senare var

Nytt och flytt

Dagens namn:
ALFHILD.
Solen går upp kl. 5.18 och ned kl. 19.04.
Morgondagens namn:
MOSES.
Solen går upp kl. 5.20 och ned kl. 19.01.
Måndagens namn:
ADELA.
Solen går upp kl. 5.22 och ned kl. 18.58.

Dagens dikt:

Och tröskorna tego och tystnaden kom,
och mänskorna sågo sig om.
Ty rymden blev högre än dittills den var
och stjärneförbidande klar,
och slätten, som gett vad den kunde, såg ut
som lycka att larmet var slut.
(ANDERS ÖSTERLING)

Städet

Det var dans i Folkets hus i Bymålabo, och där fick Anders tag i en lång, stilig flicka, som han knappt räckte till axlarna. Men det gick bra att dansa ändå, och i en paus gick de in i smedjan strax bredvid "Kåken".

— Får jag kyssa dej? frågade Anders.

— Kån du väl få, sa' flickan.

Och Anders steg opp på städet och kyssie henne.

Se'n bad Anders att få följa flickan hem, och det fick han också, och på vägen frågade han igen:

— Får jag kyssa dej?

— Nej, sa flickan.

Anders tiggde och bad, men det halp inte, och till sist sa' han:

— Ja, då går jag inte och släpar på städet längre.

Kvinnoregementet på paristeatrarna

Tio av Paris teatrar styrs av kvinnor. De flesta är f. d. aktriser, och många av dem uppträder ännu på scenen. Yvonne Printemps är chef för Theatre de la Michodière, Madeleine Renaud leder tillsammans med Jean Louis Barrault Marignyteatern och Marguerite Jamois är teaterchef på Montparnasse, där hon själv i många år spelat under Gaston Batys ledning.

Päronträd i särklass

Inte sedan Edens lustgård har man skådat ett sådant fruktträd som "rekordpäronträdet" i Szent Gotthard. Denna lilla stad ligger i Ungern, där man är bortskämd med rikliga fruktskördar. Men rekordträdet står i särklass, därför att det leker sommar och höst, d. v. s. blommar och ger frukt fyra gånger om året! Det märkliga trädet står i evangeliska kyrkans lilla trädgård tillsammans med en mängd andra. Men inget av de andra har smittats av rekordträdets energi. Första skörden brukar ske i april, den sista i början på oktober månad.

— Vad är på färde?
— En katt!

Skotskt

Mac var ute och åkte tåg med sin senaste förälskelse och undrade, om han fick bjuda på en förfriskning.

— Ja! sa flickan.

Och då vevade Mac med ena armen.

I dag

Med dagens post fick vi ett brev, som var lätt, inte precis som en fjäder men som ett vanligt brev. Det ovanliga med det var dock, att det hade frimärken som det vägt mer än 20 gram. 20 gram är som bekant gränsen för om det skall vara mer än vanligt porto. Det kom från en man, som ville köpa några gamla exemplar av LT. Betalning för tidningarna sände han med i frimärken, skrev han. Men de extra frimärkena hade han klistrat fast — utanpå kuvertet. Det händer tyvärr, att folk gör så ibland. Men det bör man inte göra, ty skall vi ha någon användning för frimärkena, bör de ligga inuti brevet, helst lösa.

Men det kan kanske vara förklarligt, att den, som inte är van vid att handskas med brev och post, sätter frimärkena utanpå kuvertet, när han sänder med dem som likvid. Däremot tycker jag, att kungliga postverket borde ha så stor vana vid att handskas med post, att man inte stämplar fler frimärken än vad som fordras för brevets befordran.

— — —

Diakon Gottfrid Johansson vid Svenska sjömanskyrkan i London har varit på semester i Sverige och passat på att titta på tidningen. LT kommer som en kär vän till mig, sade han. Den är alltid en hälsning från min hemstad Laholm och från södra Halland.

Då och då händer det, att det kommer någon sjöman från Södra Halland till sjömanskyrkan. Och då blir LT studerad med intresse av ifrågavarande halländing, omtalade hr Johansson också. Här i Sverige har ni det allt bra i jämförelse med förhållandena i England, ansåg han.

Och det tror vi. Men vi bör ju också ha det bättre ställt än våra vänner britterna, ty vi har ju såsom de inte varit med om två världskrig som krigförande.

— — —

Det blir en tidig vinter, anser en fågel- och väderleksman i Karlshamn. Till den slutsatsen har han kommit genom att studera svalornas flygfärder. De drar nu i stora flockar söderut, säger han, och det är ovanligt tidigt och det betyder som sagt enligt fågelmänniskans kolartro, att det blir vinter rätt fort. Vi skall emellertid vara så elaka mot honom, att vi hoppas, att han grundligt kommer på skam som väderleksprofet.

Den senaste veckan har det sannerligen inte sett ut som om vintern varit i antågande. Det har varit varmare än det var under större delen av högsommaren. Ute vid Mellbystrand har badlivet i viss mån återuppstått. Men långvarigt blir det förstås inte. Så vitt det nu inte finns några vinterbadare här.

— — —

Polisen i Laholm har börjat hålla efter en del mindre välluppfostrade pojkar på Värnen. Och det kan ju behövas. Emellertid behöver polisen även se upp med odågor på närmare håll. Vår vän apotekare Karl Hanson omtalar, att han härom natten blev väckt av några skränhalsar, som förde oväsen på Rådhusgården. Han ansåg sig till sist föranlåten att ringa till polisen och be dem gå ut och köra vick lymlarna. Det gjorde polisen också, och 16 yngingar fick brått att avtåga från rådhusgården. Rådhuset är ju en ärevördig byggnad med tjocka murar. Man förstod sig på ljudisolering på den tid, då det byggdes. För polisen, som satt inne på polisstationen, hade ingenting hört av ofoget på gården utanför.

— — —

Dagens annons hittar vi under rubriken Födde i en Malmö-tidning. Så här ser den ut, sedan vi struckit alla bokstäver utom den första i vederbörandes efternamn:

En DOTTER
britamaria svenivar e....
malmö kvinnoklinik 1 sept.

Barnen blir ofta huvudpersonerna i en familj. Kanske detta är fallet i synnerhet, om det är en ettbarns-familj. Den här annonsen tyder kanske på att

Skulle du gifta dig med pigan! Aldrig i livet blir Anna husmor i Knappgården, åtminstone så länge jag har något att säga till om. Tror du verkligen att jag skulle lämna ifrån mig tömmarna åt en, som knappast har särken på kroppen, nej du!

— Men mor har ju alltid berömt Anna, rent av skrutit över för grannarna, hur duktig hon är. Och nog bleve hon lika duktig fast hon gifter sig.

Prata smörja! som jag har Anna varit bra, inte tu tal om den saken, men man fordrar litet mera än arbetskraft av en sonhustru. Du skall ju ha gården, och då får du lov att lösa ut din bror. Och var skall du taga pengarna därtill om du ej gifter dig rikt?

— Alltid blir det väl någon råd, och det finns ju pengar, som far satt in på banken. Så nog blir det väl någon råd med utlösen!

— Tror du ja! Men nu kommer far och jag att behålla pengarna, fast vi lämna ifrån oss gården. Och vad skall du då lösa ut bror din med?

— Gården har ju stort värde och det går att taga en inteckning på den, så pass mycket som Anders skall ha. Och både Anna och jag äro unga och duktiga att arbeta. Nog skola vi med tiden kunna få gården skuldfri, var säker på det, mor!

— Och så går du och inbillar dig att Knappgården skall inteckinas. Nej, du. Det kommer då åtminstone ej att hända så länge jag lever. Så du lär nog få taga skeden i den vackra handen och foga dig. Det är fler än du, som ställt en flicka i omständigheter, och då det finns pengar att betala med, då är det ingen fara. Jag skall själv göra upp med Anna., jag, som ej är så mesaktig som du. Hon kommer säkert att taga reson. Och så gifter du dig sedan med den vi utsett åt dig.

— Men löftena, som jag givit Anna, betyda de då ingenting?

— Nej, ingenting betyda de. Det är hon, som narrat dig i eländet, och hon får stå sitt kast. Här har hon gått så from och till synes sedligt, så hon kunnat narra vem som helst att tro på sig, och då har hon i stället gått här kanske och värderat och beräknat att bli husmor här, det trollet. Och dig, din stackare lär det då ej varit svårt att narra. Men att även jag låtit lura mig, det grämer mig ända in i själen.

— Anna har ej narrat någon. Och det är jag, som rår för vad som skett. Ni skall ej smutskasta Anna, mor, hon har det svårt nog ändå. Och det säger jag er, mor, får jag ej Anna, då bryr jag mig ej heller om gården. Ni kan behålla den för mig!

— Aja, var lagom stor i orden du. Nog blir det någon råd med gården, fast om du ej vill ha den. Anders har nog ingenting emot att bli husbonde här i stället för sin äldre bror. Så nog blir det bra med gården!

— Har du mor ingen medömkan för Anna. Det torde ej bliva så lätt för henne att draga sig fram.

— Ah, vad den saken anbelangar så skola vi ordna den. Farsnamnet lär du väl få lov att ge barnet, då Anna aldrig varit i sällskan med någon annan, och så får vi väl betala Anna en viss summa, men sedan kan hon resa bort och taga plats på något ställe, där hon ej är känd. Från ögat, från hjärtat, heter det, och I kommen nog fort att glömma varandra. Hon har nog lätt att få en annan karl, och dig skall jag skaffa en hustru, som passar mig och säkert också dig. Jag hade velat att far skulle ha talat reson med dig och ordnat saken, men han är då en lika stor mes som du, varför allt ansvar kommer på mig.

— Ja, far är snäll han! Vore ni, mor, som han, då skulle det vara roligt att leva. Han ser ej bara på gården och pengarna, han vet också att varje människa har ett hjärta. Men det vet nog ej ni, mor!

— Nej, jag vet ingenting jag! Hur tror du det skulle sett ut i gården om inte jag varit. Då hade det nog varit borta både rubb och stubb. Hur var det ej första året, då far fick lägga ut 300 riksdaler, som han gått i borgen för! Då fick jag lov att taga hand om husbondetömmarna, och det har ej blivit några fler borgensförbindelser. Och du är alldeles lik far, lättnarrad och litet smått enfaldig. Men Gud ske lov, så länge jag lever är det ingen fara. Men nog gäller det att se upp med er. Det är bara Anders, som liknar mor, och jag ser också helst, att han får gården, för han kan kan säkert sköta den. Fast det blir ju att bryta mot gammal tradition att giva honom, som är yngst, gården. Men hellre det än allt vad jag strävat för skall förfaras. Efter en förvärvare kommer det en förvärvare, brukar det heta. Och det ginge kanske så om du bleve husbonde här. Men Anders litar jag på, trots att han ännu är så ung. Han har mina tag, ser du! Och nu talar vi ej mer om saken. Anna skall ur huset redan i dag, och du får lov att taga ditt förnuft till fånga.

Samtalet ägde rum mellan Knappmor, som på grund av sin härsklystnad och kanske också för sin imponerande gestalt kallades storknappan o. hennes äldsta son, Hans, vilken senare nog, som modern framhållit, var litet mindre för sig. Men han var hjärtegod och snäll och blev nog kanske ett lättfånget byte för pigan, Anna. De båda hade hållit ihop hela året, och då hade den gamla vanliga historien upprepats. Anna blev med barn men befanns för fattig att bliva sonhustru i den rika Knappgården. Och som föräldramyndigheten under denna tid var stor, föll Hans till föga för modern. Han glömde väl ej alla de löften han givit Anna, men modern var starkare och drev sin vilja igenom. Men ej utan strid. Anna var ej heller hon så god att tas med. Hon gick till den gamle nämndemannen, Jon Andersson, och bad honom följa med till Knappgården för att få frågan ordnad. Denne gjorde ej detta gärna, det kunde vara farligt att stöta sig med Storknappan men han kunde ej heller gärna neka. Och så kom det sig att han och Anna trädde in i Knappgårdens storstuga en kväll.

— Hm, ja det är just för trevligt ärende jag har i dag, började nämndemannen förläget. Det är Anna, er förutvarande piga, som bett mig följa med hit. Men jag vill säga först som sist: jag hade hellre sett, jag sluppit!

— Jag förstår detta väl, svarade husmodern. Nämndeman vill väl helst välja sitt sällskap.

— Hå, inte för det, Anna duger nog att ha i sällskap, stor och grann som hon är.

— Och i synnerhet tjock, infoll nu Knappmor spydigt.

— Ham, ja, det är just för den sakens skull, vi kommit hit, infoll nu nämndemannen ganska skarpt. Hon lär väl ej varit ensam om den saken, eller vad tror mor.

— Nej, det har hon nog ej. Hans har nog varit med på ett hörn, kan jag tro. Men något giftermål blir det ej av för den sakens skull. Vi får betala Anna en summa ett för allt. Hon bör vara glad åt att ha råkat ut för så pass rediat folk, som kan betala. Det är ej alla, som det går så skapligt för.

— Jag har ej tänkt på någon betalning, det är Hans jag vill ha, infoll nu Anna.

— Det ena du vill och det andra du skall, citerade moran. Nog förstår jag att det skulle duga, att bliva husmor här, men den platsen har jag, och jag tänker också behålla den ännu många år.

— Nog får ni det, fast Hans och jag gifter oss. Gården hinner vi nog få, när mor trött-nat, svarade Anna.

— Jag förstår nog att du haft gården i tankarna. Men nu blir det intet giftermål av, och någon gård får ni ej heller. Vi betalar vad rätt och skäligt är, och därmed punkt! Eller vad säger du, Hans, vill du gifta dig med Anna och gå från gården?

— Nej, inte just det. Går det att ordna på annat sätt, så att Anna blir bekväm, så blir nog det bäst.

— Och det säger du, som jag litat till, snyftade Anna. Du har ju sagt, att du skulle hålla fast vid mig, vad än mände hända. Och bara för gården övergiver du mig nu! Och det är mor, som gjort allt detta.

— Tyst, Anna. Jag har gjort så gott jag kunnat och förstått vara rätt i den här saken. Det är synd om dig, men du borde ha tänkt dig för lite grann. Det är ej alla, som duga i Knappgården. Men du skall få pengar.

— Pengar! Stenar i stället för bröd, bjuder ni. Men låt gå. Är nu Hans en sådan mes, så vill jag ej heller ha honom. Det blir väl alltid någon råd för mig. Men ju, Hans, får se dig för. Men bryter ej ostraffat dyra eder. Kanske den dagen kommer, då du inser hur dåligt du nu valt. Kanske du med tiden kommer att ångra, att du stötte mig bort, bort till ovissheten.

Anna snyftade hjärtskärande och den gamle nämndemannen vred sig på stolen och visste ej var han skulle göra av de bruna och valkiga händerna. Fruntimmer och tårar, var han svag för. Men husmodern däremot tappade ej fattningen utan infoll:

— Då är ju saken klar! Anna vill ju ej heller gifta sig, då hon ej får gården, tycks det. Och vi betalar henne 300 kronor och få skriftligt på, att hon avstår alla anspråk på Hans. Det blir en vacker summa att börja livet med det.

— Anej, så lätt kommer ni nog ej ifrån, infoll nämndemannen. 700 kronor får ni nog lov att betala. Det blir ändå knappt 50 kronor om året för barnet. Eller vad säger far i huset?

— Ni får ställa hur ni vill för mig. Bäst hade ju varit om Anna och Hans fått gifta sig — han smög en skygg blick till mor — men som nu detta ej låter sig göra, får vi väl, som sagt betala. Och 700 kronor lär väl ej vara för mycket!

— Vad säger du, tokstolle, 700 kronor! Aldrig i världen. 500 är nog och övernog, mera betala vi inte. Det är väl i alla fall ingen prins eller prinsessa, som skall uppfostras!

— Jag måste nog hålla på nämnda summa ändå, svarade nämndemannen. Anna har överlåtit det här åt mig, och vi kunna ej nöja oss med mindre. Och vill ni ej godvilligt betala, ja, då lär vi stämma och härdsrätten får bestämma summan. Men det säger jag: mindre blir den inte och så får ni dessutom betala rättegångsomkostnäderna.

— För tiggat, aldrig i världen! Det har ingen i världen varit för tinget, och inte komma vi dit nu heller. Men du kan väl vara mänsklig, Anna, och nöja dig med vad vi bjuder.

— Jag bryr mig ej om det här. Nämndeman får ordna saken. Jag har annat att tänka på än pengar. Men ve er en dag, mor! Livet låter ingen ostraffat lägga sig i sådana här saker och förstöra annans lycka. Det torde komma en dag, då ni får igen vad ni nu sått. Om ej för så på ålderdomen. Ni tror er vara stor och mäktig och kunna betvinga allt, men jag säger eder, allt kommer igen!

Anna hade rest sig och såg på husmodern med profetisk blick. Men snart sänktes samma blick och hon sjönk snyftande ned på stolen. Alla stirrade häpna på henne och det blev en stunds tystnad, som bröts av nämndemannen.

— Nå, är ni villiga att betala 700 kronor? I annat fall blir det stämning.

— Vi skola betala, sade husfadern stilla. Inför tinget kommer vi ej med denna sak, det vore allt för skamligt. Och mor lär väl få foga sig den här gången.

Och för en gång teg den storordiga husmodern. Annas blick hade skrämt henne, väl trodde hon, att hon handlade rätt, men det kändes egendomligt i alla fall. Och det var nära att hon kallat Anna tillbaka, men hon bemannade sig i tid. Vad visste väl förövrigt en piga om livet jämfört med husmodern i en stor gård. Det komme nog att gå bra! Nu kunde hon finna en lämplig hustru åt Hans, en, som passade för gården och som förde så mycket pengar med sig, att gården fortfarande skulle bli ogriverad fastän Anders blev utlöst. Barn voro barn, resonerade hon, och de hade ej prövat livet. Men det hade hon, och hon visste nog vad som var bäst för dem alla.

*

Fyrtio år senare. Den gamla Knapp mor, som sedan lång tid tillbaka kallas farmor sitter framför den flammande öppna brasan och ser i elden. Men hennes blick är dunkel och skum, ryggen böjd och ansiktet idel rynkor. Nu får hon ej längre heta stor, hon har krympt ihop såväl till gestalt som till betydenhet. Och hon mediterar för sig själv:

— Anna fick ändå rätt. Gud give att jag då böjt mitt stolta sinne. Här sitter jag nu, ringaktad och i vägen för alla. Jag har sått och jag får skörda. Alldeles som Anna sade. Anna ja, det gick bra för henne, bättre än för mig. Hon har nu familj och är lycklig. Men mina olyckor började samtidigt med hennes lycka. Far ramlade ner från skullen och bröt ryggen av sig och skildes hastigt från denna jämmerdalen, vilket kanske var det bästa för honom. Hans gifte sig ju med den jag utsett åt honom, men uj, uj, uj, vilket äktenskap. Bara bråk och trätor. Till sist kröp han ju självmant i snaran och kom ur eländet. Anders gifte sig rikt och övertog gården efter brodern, och nu tänkte jag, att lyckan åter skulle bli bofast här. Men jag bedrog mig. Anders var för mycket lik mig, ville härska. Och snål är han, långt mera än vad jag någonsin varit. Och pengar har han samlat, skogen har han sålt och allt, som kan inbringa pengar. Men sin gamla mor unnar han ej att äta sig mätt. Endast överbliva smulor får jag och jag ligger jämt i vägen. "Att inte det trollet kan dö någon gång!" får jag höra dagligen. Och som trodde mig ställa allt till det bästa! Men vad var det Anna sade: — Livet låter ingen ostraffat lägga sig i sådana saker och förstöra en annans lycka! Och hon hade rätt. Allt kommer igen, sade hon. Och det har kommit. Hela livet sedan dess har varit en plåga, sjukdom, död och förgängelse! Enda trösten är den värmande brasan, men jag får ej alltid sitta här heller. Alltid är jag i vägen för någon.

— Sitter ni här ännu, mor! avbröt den inträdande Anders moderna meditationer. Det är dags att lägga sig för de gamla nu. Det finnes flera än ni, som vill ha värme från brasan. Och veden får man inte till skänks, den skall huggas och köras hem och ytterligare huggas sönder. Och allt tar tid. I säng med er nu!

— Ja, ja, Anders! Men en liten kaffetår får jag kanske först. Det är så kallt i lillkammaren.

— Kaffe nu! Nej tack. Kaffet kostar pengar och det är knappt hustrun och jag ha råd att hålla oss med denna nymodiga dryck. Och ni är gammalmodig, mor, och det är onödigt att vänja er vid något nytt. I säng nu!

— Ja, Anders, jag skall gå.

FÄDERNAS missgärningar

Novell av E. N. NORD.

DOTTERN blivit utnämnd till familjens huvudperson redan vid sin entré. Ty hon anges med enbart stora bokstäver, medan föräldrarna demonstrerar sin obetydlighet i familjen med att skriva sina namn med enbart små.

— — —

Så slutar vi för denna gången med att önska våra läsare och läsarinnor — förlåt läsarinnor och läsare, kvinnan först! — en angenäm veckohelg. Vi får hoppas, att det vackra vädret skall stå sig åtminstone söndagen över.

Petrus.

Tung vilar nattens dimma

PAPAVERDOFT NU ANDAS
DE SÖNDERSLITNA BRÖST.
AV HULDA DRÖMMAR BLANDAS
I SORGEKALKEN TRÖST.
MIN SJÄL ALLENA FÄNGSLAS
AV INGA VALLMOBAND.
DJUPT HON I NATTEN ÄNGSLAS
SKILD FRÅN SITT FOSTERLAND.

DU SOM GUDS RÅD FÖRKLARAT,
NATURENS STORA ORD
I KÖTTET UPPENBARAT,
PÅ KVALENS DUNKLA JORD!
DU BLOTT KAN HENNE RENA —
O, VÄND TILL HENNES GRUS
SOM FÖRR TILL MAGDALENA
DITT MILDA ÖGAS LJUS!

GUD, MILT DITT LJUS MIG LÄRE
EN VÄG TILL LJUSETS STAD!
FÖRSAKELSEN MIG SKÄRE
I ANDEDOPETS BAD!
BETRAKTELSEN MIG RÄCKE
SITT LJUVA HIMMELSBRÖD,
OCH GLÄDJENS DRUVA SLÄCKE
DEN GRYMMA TÖRSTENS GLÖD.

O, ALLMAKT UTAN LIKE,
MIN STYRKA ENSAM VAR.
TY HÄRLIGHET OCH RIKE
OCH MAKT DU ENSAM HAR!

E. J. Stagnelius.

RADIO

LÖRDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Missionsföreståndare Johan Gustafsson.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Yngve Stoors havajiensemble.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Nisse ringer hem. Lördagsprat i telefon.
12.55 Tidsignal.
13.00 Hos nordamerikanska träskindianer. Gösta Moberg berättar om seminolerna.
13.25 Pianisterna Alex Portnoff och Otto Broz spelar (Göteborg)
13.45 Plock i diskoteket. Grammofonkåseri av Claes Livijn.
14.15 Gösta Wallenius' ensemble
14.45 Hemma i fjällen. En skildring av Elly Jannes. Uppläsning av författarinnan.
15.15 Konsert av Göteborgs radioorkester. Solist och dir.: Carl Garaguly.
16.15 Inför skolåret. Skolöverläkare C. W. Herlitz har ordet. (Repris.)
16.30 Väderlek.
16.40 Barnteatern: Sista avsnittet i Babarserien Zephir på sommarlov av Börje Mellvig efter Jean de Brunhoffs barnbok. Personer: Berättaren; Zephir; pappa Apa; mamma Apa; näktergalen; general Huc; Isebelle prinsessa; Eleonore, sjöjungfru; Papier, tidningspojke; Crustadèle, alla sjöjungfrurs moster; Polomoche, odjur.
17.15 Hur ska det heta? Lektor Gösta Bergman svarar på språkriktighetsfrågor.
17.20 Birgit och Lars Lennartsson sjunger visor. Vid flygeln: Josef Paschek.
17.40 Ett litet kåseri om en stor plåga. Martin Lundqvist om tandvärk.
18.00 Helgmålsringning från Åsele kyrka i Lappland.
18.10 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Rübezahl» (Carl Maria von Weber). 2. Vissi d'arte ur »Tosca». (Giacomo Puccini). 3. Rondo Ess-dur (Hummel-Heifetz). 4. Carrettieri (Gibilaro). 5. La fileuse (Josef Joachim Raff). 6. Donaulieder (Joh. Strauss). 7. These foolish things (J. Strachey). 8. Apurksody, foxtrot (Krupa-Willet). 9. Salta biten, vals (Lindholm-Fritz Gustaf-Söderblom). 10. Förtrollning, slowfox (Styne-Bolling). 11. Viens danser la polka (Rey-Fassl).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Radioorkestern spelar under ledning av Håkan von Eichwald.
20.15 Ett mysterium utan betydelse. Scen av Tristan Bernard. Personer: Advokaten — Stig Järrel, Hans fästmö — Bojan Westin, Hans vän — David Eriksson, Hans hembiträde — Asta Bolin, Herr Genouvier — Börje Mellvig.
20.25 Gammal dansmusik av Kryssprickarna från Liseberg. (Göteborg.)
20.55 Tidningsskrivare: »Koftan». Daniel Viklund berättar om Axel Johansson.
21.25 Pianokompositioner spelade av Nathalie Radisse, Paris.
21.55 Ovanligt — Peer Gynt-föreställning i köket.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Månskensstur. På kryss med S/S Rullaren.

SÖNDAG

Riksprogrammet:

7.50 Söndagsmorgon.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Bygdekuriren. Vi bläddrar i Gävlepressen.
8.35 Singing and Playing.
8.55 En glad ton.
9.40 Likt och olikt i nordisk jordbruk. Föredrag av docent Nils Westermarck.
10.00 Grammofonkonsert: 1. Wolfgang Amadeus Mozart: Uvertyr till »Teaterdirektören». Wiens filharmoniska orkester. Dir.: Karl Böhm 2. Richard Wagner: Siegfriedidyll Wiens filharmoniska orkester. Dir. Wilhelm Furtwängler. 3. Antonin Dvorak: Konsert h-moll för violoncell och orkester op. 104. Solist: Pablo Casals. Tjeckiska filharmonien. Dir.: Georg Szell.
11.00 Högmässa i Djursholms kapell. Predikan av biskop Arvid Runestam. Psalmer: 202: 1; 414: 1—6; 129: 2; 134: 1—2; 112: 8. Postludium: Prelulium i e-moll (Johann Sebastian Bach).
12.40 Nyheter och väderlek.
12.55 Tidsignal.
13.00 Musik på söndagsmiddagen med Georg Enders ensemble, Philip Widéns kapell, Tage R. Olsson, sång till luta, Curt Román, piano, samt grammofon.
14.40 Skördekalas hos riksdagsmans, Vi hälsar på hos Per Persson i Norrby.
15.10 Svenska sångkören Svea, Köpenhamn. Dir.: Sven Hageltorn. (Malmö.)
15.35 Indianer på nära håll — för 100 år sedan. Uppläsning av Hedvig Valentin.
16.05 Ingeborg Kjellgren sjunger till Kabaretorkestern. Arr.: och dir.: William Lind.
16.30 Väderlek.
16.40 Venus och Ormen Långe. Tvillingarnas vattenkabaret av Birgitta Bohman.
17.10 Nyheter i brevlådan. Ture Gerdes berättar om tidningsbud.
17.25 Du minns, inte sant? Carin Swensson sjunger. Vid flygeln: Madeleine Platon.
17.50 Bang talar latin.
18.00 Aftonsång i Högalidskyrkan. Predikan av kyrkoadjunkt Johan Movinger. Psalmer: 292: 1—4; 35: 4—6; 475: 9—10. Kören sjunger: Jesu, Jesu, Du är min (Johann Sebastian Bach-Franz Wüllner). Postludium: Fuga g-moll (Girolamo Frescobaldi).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 När schlagern slog. Underhållning med hjälp av gamla tidningslägg och grammofonplattor.
20.00 Musikaliska humoresker. Medverkande: Matla Temko, violin. Thore Janson och Sven Nyberg, klarinett, samt Rolf Lännerholm, oboe. Vid flygeln: Stig Westerberg.
20.30 Kinesiska muren. Föredrag av professor Bernhard Karlgren.
21.00 Sommarmusik från England. Medverkande: Tom Jenkins och The Palm Court Orchestra. Solist: Janet Howe, sopran. (Överföring från BBC.)
22.00 De sju gräddkannorna, en historia av Saki. Uppläsning av Åke Claesson.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Triangeldramat Camberley Lustspelsbagatell av A. Milne Översättning: Carl Cramér. Regi Sandro Malmquist. Personer Kate Camberley — Gunnel Broström. Cyril Norwood. hennes älskare — Willy Peters. Dennis Camberley. hennes man — Gunnar Sjöberg. Handlingen utspelas i London år 1919.

MÅNDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Tony Areskoug sjunger visor. Vid flygeln: Anna Zeeland.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Landet runt (12.55) Tidsignal.
13.00 Skolradion börjar.
13.30—14.00 Underhållningsmusik av Karl-Olof Bergqvists ensemble.

Danska radioprogrammet söndag.

8.00 nyheter. 8.35 lantbruksföredrag. 9.00 grammofon. 10.00 högmässa. 12.00 önskekonsert på grammofon. 14.00 baptistgudstjänst. 14.30 kammarkonsert. 15.25 sång. 15.45 uppläsning. 16.00 folkkonsert av underhållningsorkestern. 17.50 barnprogram. 18.45 nyheter. 19.15 föredrag. 19.40 franska sånger. 20.10 frågesport. 20.40 uppläsning. 21.00 konsert från Tivoli. 22.00 nyheter. 22.15 från ett möte i Newcastle. 23.00 dansmusik.

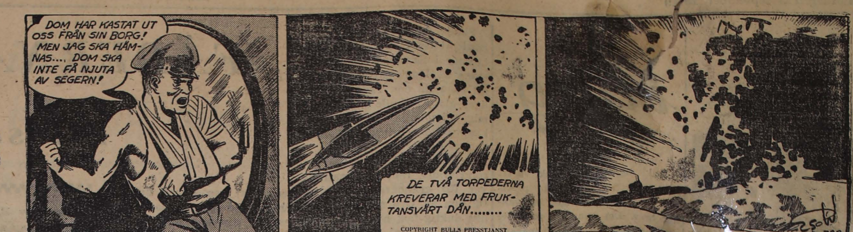
Och den gamla stapplade iväg från spisen och värmen och in i lillkammaren, där hon huttrande kröp ner i pinnsoffan. Nästa morgon var hon död.

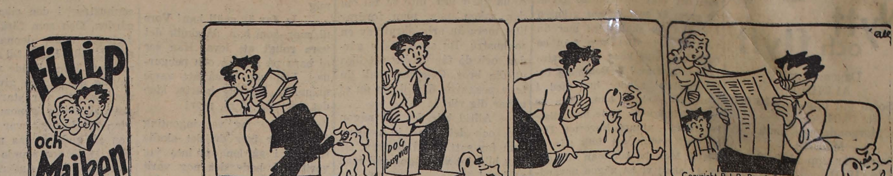
Och Anders ställde till med en stor begravning och vid ringölet efter jordbegängelsen fick modern följande minnesruna av sonen Anders:

— En människa skall aldrig leva för länge. Då blir hon en börda för både sig själv och andra!

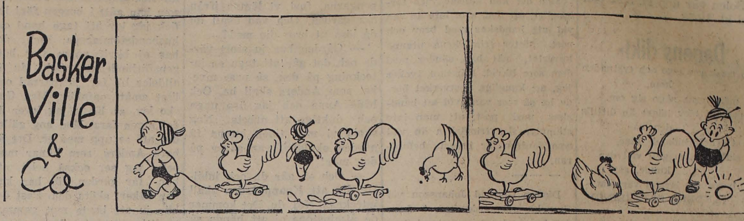
(Eftertryck förbjudes.)

ALLAN KÄMPE

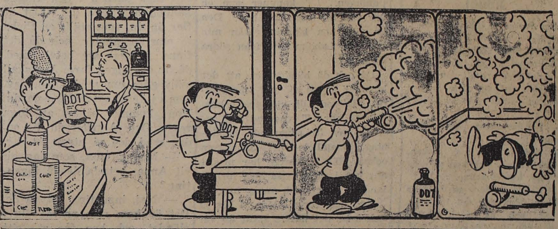

Hunddressyr — är mycket — intressant — särskilt — när den lyckas!

TOP HAT

Salaligans chef läser sanskrit

Medan polisen jagar taximördaren i trakterna kring Avesta erinrar sig befolkningen en annan chaufförmördare i dessa trakter. Det är Salaligans chef, Sigurd Thurneman, som för nära 20 år sedan höll bygden i skräckstämning och som gjort sig skyldig till delaktighet i mord.

Nu är Thurneman en 41 års man. Han straffriförklarades efter en lång rättegång och sitter nu för livstiden förvarad i en fast paviljong i Säters sjukhus.

Det märkliga är emellertid att Thurneman efter intagningen på Säter, från vilken han aldrig återkommer, blivit en helt annan man än då han som en 20 års yngling var en kallhamrad gangster.

Vitsorden från läkare och vårdare är de allra bästa. Thurneman har funnit sig i sitt öde och trivs synbarligen här uppe även om han inte får se något annat av Sveriges vackraste sjukhuspark än den promenadgård, där han tillsammans med 36 manliga paviljongkamrater hämtar sin dagliga motion. Någon tanke på rymning har han kanske närt sedan han 1937 kom hit men han har aldrig gjort ens något försök.

Vegetarian och yogaman

80 öre per dag har varit Thurnemans dagsförtjänst och vid det här läget har han i flitpengar kvitterat ut nära 3,500 kr. Det mesta har gått till inköp av böcker, företrädesvis lexika och grammatik. Språkintresset har nämligen dominerat, mannen som förr endast behärskade svenskan talar nu i det närmaste flytande engelska, franska, ryska och latin. Han har även studerat sanskrit och går f. ö. numera till grundtexterna då han helst önskar språken i original.

Cigarrettkontot slukar inga pengar, Thurneman röker inte. Han köper litet choklad och andra godsaker i stället och är fullblodsvegetarian, Sjukhusets egna grönsaker äter han med frisk aptit och behöver han omväxling i arbetet får han väva band eller sticka dammtrasor. Man vågar inte släppa in farligare arbetsverktyg till den fasta paviljongens klientel.

Sin yoga har han icke glömt. Den höll han på med då han samlade sina ligamedlemmar kring sig i Sala till "Magiska cirkelns" träffar och varje dag övar han muskelbehärskningens svåra konst genom att ge sig själv en dosis specialbehandling.

Hans "godeman" är en docent, som skaffar honom en rätt kraftig extraförtjänst genom att anlita honom med olika arbeten. Just nu är han sysselsatt med att på sitt enkelrum sammanställa en samling juridiska litteraturutdrag. Och arbetsgivaren är mycket nöjd med Thurneman, han är ytterst noggrann, nästan pedantisk och otroligt målmedveten.

— En patient som vi haft mycket litet besvär med, en behärskad och lugn man, som en väluppfostrad gymnasist, lyder läkaromdömet om honom. Sällan samtalar han med kamraterna, han går sina egna vägar, är tystlåten och tillbakadragen och berör nästan aldrig de ruskiga händelserna som en gång fört honom hit för alltid.

15 kr om dagen kostar det staten och skattebetalarna att ge honom denna vård och bevakning — det rör sig om över 5,000 kr per år och i dag om en totalsumma på bortåt 65,000 kr.

Tidningarna får han läsa och även lyssna på radio. Säkerligen avundas han mången gång sina kamrater från de brottsliga åren deras frihet sedan de nu sonat sina livstidsdomar på Långholmen. Själv kommer han att bli sittande här till sin död som medlem av sitt eget lilla samhälle — Säters sjukhus.

Blixtlåset — en snilleblixt som gick i baklås

Ett blixtlås verkar ganska enkelt. Men det är i själva verket så invecklat, tekniskt sett, att några av världens skarpaste uppfinnarhjärnor under nära ett halvt sekel gick bet på att konstruerae det.

Bertram Vogel, som berättar blixtlåsets historia i Det Bästas septembernummer, säger att idén kläcktes redan 1891, då en uppfinnare vid namn Whitcomb L. Judson tröttnade på att snöra sina skor och sin frus korsett. Judson tog patent på en manick som skulle göra detta onödigt och lät den debutera inför allmänheten på en utställning i Chicago 1893. En ung affärsjurist, överste Lewis Walker, fick syn på den och förstod genast att den hade framtiden för sig.

Walker fick rätt. I fjol tillverkade Talon, Inc. omkring 400 miljoner blixtlås — med en sammanlagd längd som skulle nå två gånger runt ekvatorn — och hade en försäljningssiffra på över 30 miljoner dollar.

Världens längsta blixtlås finns på ett hotell i New York. Det håller ihop en väldig matta, som före blixtlåsets tid måste sprättas sönder för varje bal och sedan sys ihop igen för hand.

Teknisk chef för Talonbolaget är en svensk ingenjör, smålänningen Gideon Sundbäck. Han knåpar oförtrutet med att förbättra blixtlåset — i vilka avseenden, därom tiger han dock stil. "Om inte jag skulle kunna hålla blixtlås för tunga, vem skulle då kunna göra det?" frågar han oskyldigt.

"Normal" ökning av barförlamningen

STOCKHOLM. (TT)

Förra veckan inträffade 66 nya fall av barnförlamning (med förlamning) i hela riket, meddelar medicinalstyrelsen. Veckan innan var antalet 50 och från årets början till mitten av augusti 178, eller i genomsnitt 5—6 fall i veckan. En tiodubbling av antalet har alltså inträffat, men en sådan ökning är normal för årstiden. Av de nya fallen inträffade 10 i Kristianstads län, 7 i Älvsborgs län, 5 i Malmö och 6 i Malmöhus län, 5 i Jönköpings län och 4 i Stockholm. Antalet döda i barnförlamning var 3 under veckan 22—28 augusti och 8 veckan innan.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

SOLÄNG

Av DAGNY SUNDGREN

(14)

En bitter, förgrämd människa men en karl att lita på, och en sällsynt duktig arbetsmänniska. Det är troligt att han hyst en stor kärlek till Kerstin den gången de gifte sej, men hans egna mindervärdighetskänslor gentemot henne och allt det onda talet, som välvilligt bars fram till honom och underbläste dessa känslor, kom kärleken att förvandlas till den underlägsnes kuvade, bittra hat mot den överlägsne. Till varje pris ville han låta henne och omvärlden veta att det var han som var den främste, han som var herre i sitt hus och den som bestämde var skåpet skulle stå.

Aldrig lämnade han ett tillfälle att trampa på henne och förödmjuka henne inför de andra obeaktat. Aldrig fick väl en bondhustru så ofta som hon höra att hon ingenting begrep, att hon skulle hålla käften när klokt folk talade, att hon inte skulle lägga sej i det som inte angick henne. Ibland bar han till och med hand på henne i andras närvaro. Ja, han drog sej inte ens för att förnedra henne inför gårdens tjänstefolk, ta henne i armen och slänga ut henne ur rummet, om hon kom in för att vara med och diskutera gårdens skötsel, eller ge henne en knuff så att hon åkte ut, och sedan låsa dörren mitt för näsan på henne. Och Kerstin fann sig i allt detta utan ett ord. Hon bara såg på honom med kalla, föraktfulla ögon. Men aldrig hörde man henne någonsin ge mannen svar på hans otidigheter, aldrig nedlät hon sej till att säga ett ont ord om honom inför andra, fast hon måste vetat hur nedsättande och föraktfullt han talade om henne. Varför frågade man sej, varför fann hon sej i allt detta? Vad låg bakom detta stolta, tysta tigande? Hur länge skulle hon orka? Måste inte behärskningen brista en gång, och vad skulle nå hända? Man visste så litet om vad hon tänkte eller kände. Kerstin levde mest för sej själv.

Alltför kränkt över den öppna skymf hennes man utsatte henne för, ville hon inte vara tillsammans med andra, rädd att känna deras medlidande eller kanske skadeglädje. Tyst och stilla levde hon på sin gård tillsammans med sina halvvuxna söner och sin lilla flicka. Ellen Key påstår att de enda "äkta" barnen, äro kärleksbarnen, frukten av en verklig kärlek. Att det är de barnen som bli de vackraste, de mest vällyckade exemplaren av homo sapiens. Men både Annas och Kerstins barn motsade hennes teori. Vackrare barn än de som växte upp på Södergården, fick man söka efter. Men de, liksom backgårdsbarnen, voro helt och fullt sin mors barn. Samma ringaktning, som Sven visade sin hustru, visade sönerna sin far. Lika nedsättande som han talade om henne, talade de om honom, men aldrig i moderns närvaro. De visste att Kerstin inte tyckte om det och de respekterade hennes önskan.

De talade aldrig om honom som far. I deras mun var han endast "drängen" och de behandlade honom som en sådan.

Många år senare, då jag inte längre själv var en ung, lycklig maka och mor utan kännedom om livets sorger och nöd, fick jag nyckeln till hennes väsens gåta...

Där fanns en annan familj i vår by, som kanske var motsatsen till Sven och Kerstin på Södergården, det var Klas och Nätta Erlandsson i Hultet. Där var det Nätta, som var oinskränkt härskare. Men hon var en god och rättvis regent, och jag tror aldrig hennes lille blide make drömt om att opponera sej emot henne, eller ens sätta ifråga hennes maktfullkomlighets rättvisa. Att Nätta hette just Nätta skulle varit löjligt om hon inte varit just den hon var. Hon var minst etthundrasjuttiofem centimeter lång och vägde sina modiga nittio kilo. Hennes ansikte var runt och rosigt som ett juläpple. Hennes hår var blankt och svart som en italienskas och hennes lynne var sollligt och varmt som om hon mognat under sydligare luftstreck. Barn efter barn hade hon skänkt sin lille vänlige, världsfrånvarande man, och hon höll dem i Herrens tukt och förmaning. Sällan hördes några hårda ord från hennes vackert formade röda läppar, men ve den, som inte lydde hennes en gång uttalade vilja.

Lille Klas sysslade med sitt. Han var inte lat eller oskicklig på något vis som grannen i Backgården. Tvärtom, han var en synnerligen händig och skicklig och mångkunnig man. En beläst människa, en tänkare och filosof, en bygdespelman vars like man fick söka efter. Och fast Nätta höll honom såväl som barnen till det som syntes henne rätt och gott, älskade hon sin lille man med hela sitt stora, rika hjärtas värme och skyddade honom från att fara alltför illa av livets hårda stötar.

För Göran och mej var Klas en ständig glädjekälla. Han hade hjälpt oss att ställa i ordning övervåningen och han hade gjort det på sitt eget sätt. I barnens rum prydde vackra sagomotiv väggarna i stället för de tapeter jag tänkt mej. Sovrummet hade jag fått som jag ville ha det och Klas hade hjälpt mej att få tag på passande möbler, lagat upp dem och målat dem, så det hade blivit det vackraste gustavianska sovgemak. Hallen hade vi också målat. På mjukt gulbeige botten hade han med lätta, schungfulla penseldrag trollat fram de vackraste färgkompositioner. Både Göran och jag voro överväldigade. Varför hade han inte blivit målare? Han var ju född konstnär? Han skulle säkert gjort sitt namn berömt. Men han log sitt lilla mjuka leende och ryckte på axlarna.

— Varför? Vad skulle jag haft för glädje av att kivas om ära och berömmelse? För övrigt skulle jag i alla fall aldrig kommit någon vart. Jag är för splittrad. Skulle jag verkligen nått topparna som konstnär, hade jag måst låta fiolen och böckerna vara och jag hade varit tvungen att leva många år av mitt liv i städerna. Det har jag aldrig velat. Jag har ingen ärelystnad. Fast det var väl en tid, i de tidiga ungdomsåren, då längtan rev i bröstet, men så gifte jag mej tidigt — och så kommo barnen — och — ja, jag är nöjd som jag har det, jag har aldrig ångrat att jag inte kastade mej in i striden — jag är, som ni ju vet, ingen stridbar människa. Det skulle ha gett mej sår och märken för livet, som jag nu sluppit undan.

— Men för barnens skull, Klas. Tänk vad du skulle kunnat ge dem i arv, om du slagit igenom som en stor målare.

— Barnen? Han såg undrande ut. Skulle barnen ha vunnit på det? Nej, då tror jag du tar fel, Göran. Hade jag gett mej in i malströmmen hade jag varit tvungen att föra stort hus. Det innebär att jag hade måst utföra en massa saker som inte intresserade mej, bara för att skaffa pengar. Jag hade aldrig fått tid för mina barn, om jag nu ens fått tid att skaffa mej några vilket väl inte är så säkert. Nu lever jag helt tillsammans med min familj, vi arbeta hårt och hälsosamt under dagen och ha roligt tillsammans när kvällen och vilan kommer.

Vi tego, Göran och jag. Vi visste att det var sant. Hur ofta under klara sommarkvällar klingade inte sången och musiken ut från deras öppna fönster! Hur ofta genljöd inte deras stora trädgård av glada skratt. Och hur sutto de inte alla församlade om vinerkvällarna framför den flammande brasan, medan flitiga händer arbetade och någon läste högt eller spelade, till dess alla stämde upp sina vackra röster i glada låtar. Det var en lycklig familj och den stora, häftiga men gladlynta och varmhjärtade Nätta var säkerligen den rätta hustrun för denne lille sällsamme man, en av de finaste människor jag någonsin råkat.

Även våra barn älskade honom. För dem var det högtidsstunder när farbror Klas satt i köket och spelade för dem på sin fiol eller tog sej tid att tälja några vackra djur eller lustiga gubbar åt dem medan han berättade sällsamma historier.

(Forts.)